

Sistemul educațional municipal Chișinău în cifre și fapte, anul de studii 2018-2019

Stimați colegi, elevi și părinți!

Drept unitate de măsură a activității Direcției generale educație, tineret și sport este considerat anul de studii, care reprezintă o excelentă ocazie de a trece în revistă reușitele și eșecurile, de a identifica punctele sensibile și soluțiile optime pentru problemele cu care se confruntă sistemul educațional municipal.

Obiectivele propuse în anul precedent de studii (2018-2019) au fost realizate prin eforturi susținute și consecvente, prin tenacitate și perseverență profesională, atât din partea fiecăruia dintre noi, cei implicați nemijlocit în activitățile educaționale, cât și din partea autorităților de toate nivelurile, și, evident, a societății în ansamblu, deoarece anume sistemul educațional asigurată oferta socială prin activitatea sa de formare a noilor generații de cetățeni activi și competitivi.

Direcțiile de dezvoltare și finalitățile spre care trebuie să tindem sunt formulate clar în politicile educaționale. Urmează doar să ne mobilizăm și, prin efort conjugat, să vedem cum anume realizăm obiectivele trasate în pofida circumstanțelor financiar-economice și sociale.

Potențialul profesional al personalului didactic municipal îmi dă temei să cred că tot ce ni se pune în sarcină nouă, pedagogilor, va fi realizat cu brio și în manieră durabilă, astfel încât orice schimbare planificată să aibă finalitate scontată, contribuind, totodată, la asigurarea principiilor inovative de funcționare, capabile să asigure noilor generații un loc bine meritat în societate.

Forul cadrelor didactice programat pentru 23 august 2019 cu genericul „*Cheia de la poarta viitorului - în mâinile pedagogului consacrat*”, anticipează startul noului an de studii, ne insuflă optimism și are menirea de a promova imaginea pozitivă a pedagogului.

Evenimentul dat va fi unul cu totul special. În premieră, pe parcursul a două zile, 20 și 21 august 2019, vor fi organizate **140** de master class-uri, structurate pe tematici variate, dar importante ca valoare al conținuturilor acestora. Activitățile nominalizate vor întruni oameni consacrați educației, cu noi viziuni și planuri de perspectivă, în cadrul cărora vor fi inițiate dezbateri, dialoguri pe orizontală și verticală, care vor captiva participanții prin diversitate și emoții.

Activitățile vor avea loc în instituțiile de învățământ general din municipiu, la care vor participa circa 3000 de participanți, profesori, părinți, elevi, funcționari, parteneri, inclusiv externi etc.

Vă asigur, că Direcția generală educație, tineret și sport în colaborare cu actanții educaționali dispune de potențialul uman și material capabil să soluționeze cele mai dificile probleme întru asigurarea accesului minorilor la o educație de calitate, să deschidă noi orizonturi pentru dezvoltarea competențelor intelectuale și cultural artistice ale elevilor și tinerilor din municipiu.

Cu această ocazie adresez tuturor sincere felicitări, urări de sănătate și optimism nesecat în activitatea profesională spre binele țării.

Rodica GUȚU, șef Direcție generală educație, tineret și sport

Motto:

„Succesul dezvoltării învățământului depinde, în mare măsură, de capacitățile manageriale de a întrezări viitorul care dăinuie întotdeauna în prezent” (*André de Peretti*)

Obiectivul prioritar de activitate al Direcției generale educație, tineret și sport (în continuare DGETS) în anul de studii 2018-2019 a fost „**Dezvoltarea durabilă a sistemului educațional municipal**”.

În perioada de referință, DGETS și-a structurat activitatea, în conformitate cu documentele de politici educaționale și a vizat:

- asigurarea accesului copiilor la o educație de calitate;
- implementarea mecanismelor de motivare și protecție socială a personalului didactic și de conducere;
- dezvoltarea potențialului creativ al minorilor și tinerilor;
- asigurarea condițiilor de protecție socială a minorilor;
- perfecționarea profesională a resurselor umane;
- dezvoltarea infrastructurii școlare, a bazei tehnico-materiale și didactice;
- promovarea parteneriatelor educaționale.

Structura sistemului educațional municipal:

I. Subdiviziuni responsabile de proiectarea, organizarea, coordonarea, evaluarea și monitorizarea funcționării sistemului educațional municipal:

- Direcția generală educație, tineret și sport;
- 5 Direcții educație, tineret și sport din sectoare;
- 4 centre de profil: Centrul psiho-socio-pedagogic; Centrul Municipal de Tineret Chișinău, Centrul de studiere a limbii române pentru alolingvi, Centrul Metodic al Educației Formative „Pas cu Pas”.

II. Entități educaționale (în total 326):

- 150 - instituții de educație timpurie
- 9 - școli primare-grădinițe
- 6 - școli primare
- 1 - gimnaziu-grădiniță
- 28 - gimnazii
- 83 - licee teoretice
- 5 - instituții de învățământ special
- 27 - instituții de învățământ extrașcolar
- 1 - Centrul municipal de instruire pentru copii și adolescenți.

Raportul de activitate a DGETS este structurat pe patru domenii prioritare:

- managementul resurselor financiare;
- managementul resurselor umane;
- managementul resurselor curriculare;
- relații comunitare.

I. RESURSE FINANCIARE

Fără investiții în învățământ este imposibilă realizarea reformei în domeniu și, implicit, formarea unei tinere generații capabile să răspundă provocărilor timpului.

Pentru întreținerea sistemului educațional municipal, în anul 2019 au fost alocați **2 143 553,4** mii lei, comparativ cu **2 015 122,0** mii lei în anul 2018 și, respectiv, cu 1 738 128,1 lei în anul 2017; 1 611 134,6 lei în anul 2016, 1 472 108,6 lei în anul 2015.

Deși, resursele financiare alocate pentru întreținerea sistemului educațional par a fi impresionante, sumele destinate pentru dezvoltarea infrastructurii, bazei metodice și tehnico-materiale constituie cca. 15,6%, comparativ cu 11,7% în anul precedent.

Alocațiile pentru remunerarea muncii constituie 63,2%, comparativ cu 63,0% în 2018, servicii energetice și comunale - 9,7%, comparativ cu 13% în anul precedent; alimentația copiilor - 6,2%, comparativ cu 6% în anul precedent servicii de reparație - 5,3%, comparativ cu 6,3% în anul 2018.

Pe treptele de școlaritate au fost repartizate, astfel:

- **763225,5 mii lei** pentru învățământul timpuriu, comparativ cu 724 302,7 mii lei alocați în anul 2018;
- **1125015,5 mii lei** pentru instituțiile de învățământ primar și secundar, comparativ cu 1 009 571,5 mii lei alocați în anul 2018;
- **9051,5 mii lei** pentru organizarea procesului educațional (asigurarea cheltuielilor conform curricula școlară), comparativ cu 1 055,9 mii lei alocați în anul 2018;
- **47 555,4 mii lei** pentru învățământul special, comparativ cu 47 206, 4 mii lei alocați în anul 2018;
- **9051,5 mii lei** pentru educația incluzivă, comparativ cu 8 320,5 mii lei alocați în anul 2018.

Întru funcționarea conformă a instituțiilor de învățământ general în anul 2019 Consiliul Municipal Chișinău (prin decizia nr.9/4 din 19.12.2018 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Chișinău pe anul 2019”) a alocat **66 mln. 695,38 mii lei** mii lei pentru efectuarea lucrărilor de reparație în **252** instituții de învățământ general, cu 17 mln. 237,38 mii lei mai mult, comparativ cu anul 2018 (49 mln. 458,0 mii lei)

Resursele financiare au fost repartizate astfel:

- educație timpurie: 24 mln. 300,0 mii lei pentru 103 instituții;
- învățământ primar: 625,8 mii lei pentru 4 instituții;
- învățământ gimnazial: 4 mln. 98,0 mii lei pentru 12 instituții;
- învățământ liceal: 26 mln. 585,4 mii lei pentru 36 instituții;
- învățământ extrașcolar: 2 mln. 722,7 mii lei pentru 10 instituții;
- serviciul de sport și cultura fizică: 8 mln. 435,8 mii lei pentru 8 instituții.

Lucrările preconizate urmează a fi finalizate până la începutul anului de studii. La moment sunt realizate în proporție de cca. 99,0 la sută.

- reparație de categorie generală - 98,5%: îndeplinite în 129 instituții din 131 planificate. Urmează a fi realizate lucrări - 2 instituții (1,5%);
- reparația acoperișurilor - 83%: îndeplinite în 20 instituții din 24 planificate. Urmează a fi realizate lucrări - 4 instituții (10,7%);
- reparația tehnicii sanitare și de termoficare - 94,9%: îndeplinite în 56 instituții din 59 planificate. Urmează a fi realizate lucrări - 3 instituții (5,1%);
- reparația rețelelor electrice - 100%: îndeplinite în 38 planificate. 22 instituții sunt în proces de lucru (58%).

REPARAȚII CAPITALE (INSTITUȚII)

Sector	Reparații de categorie generală		Reparația acoperișurilor		Reparația tehnicii sanitare și de termoficare		Reparația rețelelor electrice		Spălarea sistemelor de termoficare	
	Planificate	Realizate	Planificate	Realizate	Planificate	Realizate	Planificate	Realizate	Planificate	Realizate
Botanica	31	29	9	6	11	7			50	
Buiucani	11	11	3	3	1	1			31	31
Centru	20	20	2	2	17	17	17	17	37	20
Ciocana	17	17	2	2	1	1			25	25
Rîșcani	31	31	2	2	21	21	21	16	47	47
DGETS	21	16	6	4	8	7			43	
Total	131	124	24	19	59	54	38	38	233	123

REPARAȚII CAPITALE (INSTITUȚII)

Entitate	Blocuri alimentare	Blocuri sanitare	Rețele inginerești	Alte lucrări
Botanica	11	5	11	20
Buiucani	10	17	2	18
Centru	2	19	3	19
Ciocana	1	7	1	13
Rîșcani	12	10	3	22
DGETS	2	-	4	17
Total	38	58	24	109

DOTAREA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT GENERAL

Entitate	Mobilier (mii lei)	Utilaj tehnologic (mii lei)	Produse igienice (mii lei)	Alte bunuri materiale (mii lei)
Botanica	2995,0	1198,0	724,0	1455,0
Buiucani	2218,0	943,0	399,0	826,0
Centru	703,0	214,0	441,0	883,0
Ciocana	1440,0	1324,0	983,0	1169,0
Rîșcani	2888,0	1791,0	473,0	984,0
DGETS	347,0	24,0	91,0	1041,0
Total	10591,0	5494,0	3111,0	6358,0

În lista impedimentelor privind asigurarea condițiilor de funcționalitate a instituțiilor de învățământ se înscriu:

- gradul sporit de uzură a edificiilor educaționale date în exploatare în anii 50, 60 etc. În legătură cu fondurile bănești limitate, este dificil de a elabora un plan strategic de reparații capitale, care ar permite expertizarea sediilor și reabilitarea acestora;
- lipsa specialiștilor responsabili de elaborarea caietelor de sarcini;
- tergiversarea procedurilor de achiziții publice din lipsa concurenței (una din cauze este refuzul agenților economici la concursurile anunțate).

Dezvoltarea infrastructurii

Din 123 instituții de învățământ primar și secundar finanțate în bază de cost standard per elev, 47 entități și-au asumat rolul de executor secundar de buget, inclusiv 11 în anul curent de studii:

- I P Școala primară nr.12 „Anatol Popovici”;
- I P Școala primară nr.101;
- I P Gimnaziul nr.42;
- IPLT „Dimitrie Cantemir”;
- IPLT „Gaudeamus”;
- IPLT „Academia Copiilor”;
- IPLT Resurse Educaționale și Trayning Tehnologic „Beniamin Zeev Herțli”;
- IPLT „Mihail Kogălniceanu”;
- IPLT „Alexei Mateevici”;
- IPLT Seral nr.1;
- IPLT Seral nr.2.

În scopul satisfacerii ofertei părinților, vizavi de asigurarea cu locuri în instituțiile de educație timpurie în ultimii trei ani au fost redeschise 115 grupe cu capacitate de cca. 2800 locuri.

În anul 2017 - 30 grupe

În anul 2018 - 26 grupe

În anul 2019 - 59 grupe

Din cele 27 instituții de educație timpurie date în locațiune în anii 90, până în prezent au fost retrocedate 18, inclusiv 5 IET - în anul 2019 în cadrul cărora vor fi redeschise 59 de grupe cu o capacitate de 840 locuri. Lucrările de reparație inițiate în IET nr.79 cu 6 grupe și 120 locuri disponibile vor finalizare în a II-a jumătatea a anului 2020).

Botanica - 1 IET (nr.112: 5 grupe - 100 locuri);

Buiucani - 1 IET (nr.166: 13 grupe - 260 locuri (termenul limită de deschidere 15 septembrie 2019);

Ciocana - 1 IET (nr.198: 14 grupe - 280 locuri, conform contractului - deschiderea va avea loc la 15 septembrie 2019);

Rîșcani - întru satisfacerea ofertei părinților privind înmatricularea copiii în instituțiile de învățământ preșcolar, LT „Kiril și Metodi” a fost reorganizat în Complex educațional Liceu-grădiniță „Kiril și Metodi” (4 grupe - 80 locuri).

În scopul informării, consilierii, orientării profesionale și integrării sociale a tinerilor la data de 20 mai 2019 a fost inaugurat Centrul Municipal de Tineret

Chișinău, organizație necomercială care oferă un complex de servicii comunitare de odihnă și agrement pentru toate categoriile de tineri din municipiu.

În timp ce instituțiile de învățământ preșcolar din municipiu sunt suprasolicitate, 73 de instituții de învățământ primar și secundar finanțate din bugetul de stat din cele 132 ceea ce constituie (55,3%), utilizează spațiile educaționale sub 50% din capacitatea de proiect, înregistrând, anual, un sold negativ de cca. 25 mln. lei.

O situație critică se atestă în 6 instituții de învățământ, care utilizează spațiile educaționale până la 25% din capacitatea de proiect (LT „M.Lomonosov”, gimnaziile nr.8, 45, 49, 77, 86).

Rezerve:

- utilizarea irațională a edificiilor educaționale până la 25% din capacitatea de proiect a 9 instituții de învățământ;
- disfuncționalitatea bazinelor de natație din instituțiile publice de educație timpurie;
- lipsa Regulamentului tip de funcționare bazinelor de natație din instituțiile publice de educație timpurie;
- imperfecțiunea sistemului electronic de achiziții publice.

II. RESURSE UMANE

Rolul decisiv în asigurarea calității serviciilor educaționale prestate îi revine cadrului didactic.

În instituțiile de învățământ general activează **9234** cadre didactice (**8626** persoane titulare; **558** - prin cumul), inclusiv:

- învățământul preșcolar - **2953** cadre didactice;
  - învățământul primar și secundar - **5673** cadre didactice;
  - instituții de învățământ sportiv - **246** cadre didactice;
  - instituții de învățământ extrașcolar - **294** cadre didactice;
- cadre didactice de sprijin - **68**.

Experiența profesională a 1962 cadre didactice de vârstă onorabilă este preluată de 687 tineri specialiști.

Pentru anul școlar 2019-2020, la solicitarea DGETS, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a repartizat 423 cadre didactice (345 - pentru instituțiile cu predarea în limba română și 78 - pentru instituțiile cu predarea în limba rusă).

Până în prezent, în instituțiile de învățământ din municipiu au fost avizate pozitiv 30 cereri (12 - pentru instituțiile preșcolare și 18 - pentru instituțiile de învățământ primar, secundar), iar 24 absolvenți din Colegiul Pedagogic „A.Mateevici” (specializarea - pedagogie preșcolară) au confirmat acordul de a activa în instituțiile de învățământ preșcolar din municipiu.

Performanța actului educațional presupune resurse umane bine dotate cu un potențial major de competențe profesionale bazat pe competitivitate, eficiență și calitate.

În perioada 01.09.2018-01.08.2019 în cadrul DGETS au fost angajate 62 de persoane:

- 4 funcționari publici;
- 4 metodiști principali;
- 1 cadru didactic la Centrul psiho-socio-pedagogic;
- 18 alte categorii de personal;

- 35 de directori ai instituțiilor de învățământ general (desemnați prin concurs) DGETS a încetat raportul de muncă cu 63 de angajați:
- 3 funcționari publici;
- 7 metodiști principali;
- 1 cadru didactic din cadrul CPSP;
- 17 alte categorii de personal;
- 35 conducători ai instituțiilor de învățământ general.

Rezerve:

- lipsa specialiștilor în cadrul DGETS, coordonatori la disciplinele școlare: matematică, chimie, geografie, educație muzicală;
- menținerea locurilor vacante (687 cadre didactice: 294 - în instituțiile de învățământ primar și secundar și 393 în instituțiile de învățământ preșcolar; 332 cadre nedidactice/auxiliare: 186 - ajutoari de educatori și dădace sanitare; 21- asistente medicale, 25 conducătorilor muzicali). În legătură cu implementarea Legii nr.270/2018 numărul locurilor vacante a cadrelor didactice s-a extins din motivul reducerii șarjei didactice a personalului de conducere (4,5 ore), ceea ce a constituit, în mediu de 3-4 unități per/instituție. Rezultatele examinării situației din prima jumătate a anului de studii precedent a demonstrat că statul nu a obținut economii financiare. În consecință s-a majorat numărul de locuri vacante, fapt a compromis calitatea serviciilor educaționale prestate.
- dificultăți la punerea în aplicare a Regulamentului privind organizarea concursurilor la funcția de director (regulamentul existent nu permite evaluarea competențelor practice. Deseori, contra candidații sunt cadre didactice din aceeași instituție cu conductorul și după prima etapă își retrag dosarul, din această cauză în anul de studii 2018-2019 au fost organizate, repetat, 14 concursuri (7- în legătură cu lipsa de candidați, 2 - anulate din cauza nivelului scăzut de manifestare a candidaților la interviul de performanță și 5 - din lipsa de concurenți);
- denigrarea imaginii cadrelor didactice (preluând informațiile neverificate de pe rețelele de socializare, acestea sunt mediatizate și promovate).

Întru promovarea angajaților din sistemul educațional municipal și pentru performanțele obținute în activitate profesională au beneficiat de:

Distincții de stat – 3 persoane:

- Ordinul „Gloria Muncii”: Lidia Grădinaru, directorul Școlii primare nr.83 „Grigore Vieru”;
- Medalia „Meritul Civic”: Natalia Bugan, directorul Liceului Teoretic „George Călinescu”;
- Ordinul de Onoare: Larisa Prisacari, directorul adjunct al Liceului Teoretic „Mircea Eliade”

Diploma Guvernului RM – 4 persoane:

- angajați ai DGETS - 1
- directori - 2
- cadre didactice - 1

Diploma MECC – 36 persoane:

- angajați DGETS - 3
- directori - 12
- cadre didactice - 21

Diploma Primăriei – 32 persoane:

- angajați DGETS - 2
- directori - 4
- cadre didactice - 26

Diploma DGETS -269 persoane:

- angajați DGETS - 9
- directori - 39
- cadre didactice – 221

E de menționat că, în perioada de referință, DGETS a sporit exigențele și respectiv în cadrul evaluărilor realizate au fost depistate mai multe rezerve în activitatea angajaților din sistem și conducerea DGETS a emis 39 ordine cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare, conform cărora au fost sancționați 46 angajați:

- angajați ai DGETS - 1;
- directori din instituțiile de învățământ preșcolar -14;
- directori din instituțiile de învățământ primar, secundar - 21;
- directori din instituțiile de învățământ extrașcolar - 10.

Întru sporirea calității serviciilor educaționale prestate și motivarea angajaților din sistemul de învățământ au fost întreprinse mai multe acțiuni.

I. La nivelul administrației publice centrale:

- majorarea salariului lunar brut al cadrelor didactice, în mediu cu 1035,5 lei, comparativ cu anul 2018, urmare a punerii în aplicare a Legii nr.270/2018.

Spre exemplu:

- un director de liceu ridică un salariu tarifar de 11 860 lei, comparativ cu 10 543 lei în noiembrie 2018;
- un director adjunct de liceu (aceeași instituție) ridică un salariu tarifar de 9 616 lei, comparativ cu 8 946 lei în noiembrie 2018;
- un învățător din liceu ridică un salariu tarifar de 6 630 lei, comparativ cu 5 360 lei în noiembrie 2018;
- un profesor din liceu ridică un salariu tarifar de 6 920 lei, comparativ cu 6 035 lei în noiembrie 2018;
- un educator ridică un salariu tarifar de 5 616 lei, comparativ cu 5 325 lei în noiembrie 2018;
- majorarea indemnizațiilor pentru tinerii specialiști angajați prin repartizare în instituțiile de învățământ , de la 45 mii lei la 120 mii lei pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior și de la 36 mii lei la 96 mii lei pentru absolvenții instituțiilor de învățământ postsecundar.

Au beneficiat de indemnizațiile nominalizate 75 tineri specialiști angajați în sistemul educațional municipal (44 absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și 31 ai instituțiilor de învățământ postsecundar);

- acordarea compensației bănești în valoare de 2000 lei pentru procurarea suportului didactic (9107 cadre didactice titulare, cu alocarea a peste 18 214, 0 mii lei);
- reducerea normei didactice a pedagogilor din învățământ primar cu 2 ore săptămânal (de la 20 la 18 ore);

- reducerea cu 25 la sută a normei didactice pentru 687 cadre didactice în primii 3 ani de activitate, cu păstrarea salariului de funcție;
- pentru debirocratizarea procesului educațional a fost redus volumul documentelor școlare cu cca 36%, fapt ce a permis perfecționarea calității acestora.

II. La nivelul administrației publice locale

Consiliul municipal Chișinău a extins subvențiile acordând:

- un ajutor unic în mărime de 500 lei, acordat cadrelor didactice din învățământul primar și secundar pentru procurarea mijloacelor educaționale de instruire (pentru perioada septembrie-decembrie 2018);
- ajutor material lunar în sumă de 70 lei, acordat cadrele didactice din învățământul preșcolar, primar și secundar pentru circulația în transportul public urban (beneficiari 6707 cadre didactice, suma totală de 1.877.960 lei);
- supliment la salariul în sumă de 500 lei, lunar, pentru unele categorii de angajați din instituțiile de învățământ preșcolar (suma totală constituind 4890,5 mii lei). În a doua jumătate a anului calendaristic 2019 categoriile respective nu vor beneficia de acest supliment, deoarece suntem limitați prin lege;
- subvenție de 1000 lei pentru susținerea a 128 cadre didactice tinere care închiriază spațiu locativ (decizia CMC 5/6/2018);
- mijloace cu destinație specială (în sumă de 150,0 mii lei) angajaților instituțiilor de educație timpurie pentru efectuarea investigațiilor medicale obligatorii;
- compensații lunare oferite la 8 tineri specialiști, angajați în instituțiile de învățământ rural, pentru închirierea spațiului locativ, achitarea cheltuielilor pentru energia electrică și agentul termic în perioada rece al anului (echivalent unui metru ster de lemne și a unei tone de cărbune, conform Hotărârii Guvernului nr. 802 din 29.10.2015).

Întru susținerea angajaților din sistem, conform Hotărârii Guvernului 1231/2018 cadrelor didactice și a personalului de conducere li se acordă un spor de 10% pentru performanță și 10% pentru activitatea în condiții specifice. În rezultatul investigațiilor efectuate cu privire la implementarea cadrului legal au fost identificate unele situații care urmează a fi ajustate de către conducătorii instituțiilor de învățământ.

Spre exemplu:

- în instituția XXX: sporul pentru performanța directorului a fost apreciată de către comisia DGETS cu 10%, iar personalul didactic și auxiliar din aceeași instituție au fost apreciați de comisia internă cu 6,57% și respectiv 4,28%;
- în instituția YYY: directorul a fost apreciat cu 5%, iar personalul didactic și auxiliar din aceeași instituție au fost apreciați cu 8,88% și respectiv 10%;
- în instituția ZZZ: directorul a fost apreciat cu 9%, iar personalul didactic și auxiliar cu 10,12% și respectiv 13,11%.

Concluzie: urmează a fi revizuite criteriile de evaluare ale conducătorului și personalului din subordine.

Contingentul de copii/elevi

Pornind de la misiunea DGETS de a asigura accesul tuturor minorilor la o educație de calitate, în perioada de referință în instituțiile de învățământ general au fost înrolați **125 202** minori:

- în învățământul preșcolar - **37673** copii;
- în învățământul primar și secundar - **87529** elevi, comparativ cu 85456 elevi în anul precedent de studii (învățământul primar - 37109 elevi, învățământul gimnazial - 37217, învățământul liceal - 13203);
- învățământul extrașcolar - 21345 minori (în centrele de creație - 15992 copii, în școlile sportive - 5353 din numărul elevilor înmatriculați în învățământul primar și secundar).

Problemă:

- existența situațiilor specifice municipiului, care nu se regăsesc în Regulamentul de evidență, înmatriculare și transfer a copiilor cu vârsta de 0-6/7 ani în instituțiile publice de educație timpurie de tip general, special și sanatorial, în complexele educaționale din orașul Chișinău;

Exodul elevilor împreună cu părinții peste hotarele țării:

În perioada 2008-2019 din instituțiile de învățământ primar și secundar din municipiu au plecat peste hotarele țării împreună cu familia 17 318 elevi, echivalent a cel puțin 20 instituții de învățământ:

- anul 2008 - 326 elevi;
- anul 2009 - 907 elevi;
- anul 2010 - 1045 elevi;
- anul 2011 - 1283 elevi;
- anul 2012 - 2080 elevi;
- anul 2013 - 1075 elevi;
- anul 2014 - 1485 elevi;
- anul 2015 - 1595 elevi;
- anul 2016 - 1788 elevi;
- anul 2017 - 2099 elevi;
- anul 2018 - 2167 elevi;
- anul 2019 - 1468 elevi, până la 01 august

Probleme:

- extinderea anuală a numărului de elevi care pleacă peste hotarele republicii;
- lipsa actului normativ care ar reglementa procesul de evidență a elevilor plecați peste hotare împreună cu părinții (exmatricularea, retragerea dosarelor elevilor și reînmatricularea acestora în cazul reîntoarcerii lor);
- lipsa instrumentarului de înmatriculare a elevilor reveniți de peste hotare și a celor care au obținut cetățenia Republicii Moldova sau a celor cu statut de refugiat, în cazul în care acestea nu cunosc limba de stat.

Pentru anul viitor ne propunem realizarea unui studiu cu privire la situația școlară a elevilor reveniți de peste hotare, care posibil va impune revizuirea Regulamentului de funcționare a Centrului de studiere a limbii române pentru alolingvi din subordine.

Înrolarea copiilor în instituțiile de învățământ primar și secundar

Educația timpurie reprezintă o componentă importantă în asigurarea principiului continuității.

În scopul asigurării transparenței procedurii de înscriere a copiilor și elevilor au fost lansate și administrate platformele electronice „e-grădiniță” și „e-școală”.

Platforma www.egradinita.md a fost lansată la sfârșitul lunii august 2017.

În anul 2018, on-line au fost acceptate **8 175** cereri; iar în anul 2019 - **3130**.

La 01.04.2019 a fost lansată platforma www.escoala.chisinau.md. Prin platforma electronică www.escoala.chisinau.md se realizează înscrierea on-line a copiilor în clasa I-i din 121 de instituții de învățământ primar și secundar.

La moment, în clasa I-i sunt acceptate 8 675 cereri din 8 645 planificate (7 918 în instituțiile de învățământ de stat și 757 în instituțiile de învățământ privat).

Înscrierea copiilor prin intermediul platformei on-line a asigurat:

- monitorizarea de către structurile de stat la distanță;
- transparența procesului de înscriere;
- minimalizarea riscurilor de corupție în învățământului primar și secundar;
- optimizarea procesului de prelucrare a rezultatelor înscrierii copiilor în clasa I-i;
- înregistrarea rapidă a cererii, fără deplasarea părintelui/tutorei în instituția de învățământ.

Abandonul școlar

La finele anului de studii, în rezultatul evaluărilor tematice și în temeiul rapoartelor statistice prezentate de directorii instituțiilor de învățământ primar și secundar, semestrial, au fost identificați 38 de elevi aflați în situație de abandon școlar, cu o diminuare de 24 la sută, comparativ cu decembrie 2018.

În scopul diminuării numărului de elevi cu abandon școlar au fost organizate 2 seminare: „Abandonul școlar identificarea și reîncadrarea socială a copiilor” și „Metodologia cu privire la sesizarea/prevenirea cazurilor de abuz, neglijență, exploatare și trafic”.

Problemă:

- imposibilitatea evidenței minorilor care au abandonat studiilor din motivul lipsei vizelor de reședință, refuzul copiilor din familiile needucative de a-și continua studiile, etc.

În calitate de soluție propunem fondarea în municipiul Chișinău a unei școli internat specializate nu doar pentru copiii din municipiu, dar și pentru cei din republică.

Recunoașterea și echivalarea actelor de studii

În anul curent de studii au fost recepționate, examinate și eliberate **407** certificate de recunoaștere și echivalare a reușitei școlare a elevilor reveniți de peste hotare, comparativ cu 171 în anul 2017-2018.

În aceeași perioadă au fost recepționate și examinate 182 dosare și, respectiv, echivalate 182 acte de studii pentru absolvenții instituțiilor de învățământ din raioanele de Est ale Republicii Moldova și orașul Bender, comparativ cu 148 acte de studii în anul precedent de studii.

Au fost perfectate 197 de duplicate a actelor de studii pentru absolvenții instituțiilor de învățământ din municipiul Chișinău, comparativ cu 209 duplicate eliberate în anul precedent de studii.

În scopul eficientizării procesului de recunoaștere și echivalare a actelor de studii propunem modificarea pct.4 al Regulamentului nr.20 din 30.01.2004 „Cu privire la efectele juridice ale actelor de studii eliberate de către instituțiile de învățământ din raioanele de Est ale Republicii Moldova și orașul Bender” și delegarea împuternicirilor respective Centrului Tehnologii Informaționale și Comunaționale în Educație.

Suștinerea financiară/materială a minorilor

Întru suștinerea minorilor din familiile social-dezavantajate au fost acordate:

- ajutoare materiale unice în sumă de 700 lei pentru școlarizarea a 7 176 minori, în valoare de 5 mln. 23 200 lei prin decizia CMC nr.5/18 din 24.07.2018;
- subvenții pentru închirierea manualelor (pentru 344 de elevi din clasele liceale, în sumă de 23621,50 lei);
- asigurarea cu alimentație gratuită a 45447 elevi;
- scutirea integrală de plată a 3565 copii pentru odihna estivală, inclusiv:
25 copii cu cerințe educaționale speciale și 25 de însoțitori;
150 copiii din comuna Țânțăreni;
310 bilete pentru elevii din Gimnaziul-internat nr.3;
350 bilete pentru copiii din familiile socialmente vulnerabile, care se află la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului;
345 bilete pentru copiii care s-au odihnit în taberele cu sejur de zi;
771 bilete pentru copiii din taberele constante (433-tabăra „Poienița veselă”, 172-tabăra „Alunelul”, 166 - tabăra „Cireșarii”);
759 copii care s-au odihnit în taberele arendate;
660 bilete pentru elevii școlilor sportive;
170 bilete pentru antrenori, personal medical.

Alimentația copiilor/elevilor

Promovarea și supravegherea alimentației raționale, cultivarea unui mod sănătos de viață generației în creștere, stabilirea unui parteneriat viabil cu părinții sunt priorități pentru DGETS.

În anul 2019 pentru alimentația copiilor au fost alocați 122 285,4 mii lei, comparativ cu anul precedent 86 642,3 mii lei, inclusiv:

- 81 120,3 mii lei - învățământul liceal;
- 10 781,2 mii lei - învățământul gimnazial;
- 12 393,2 mii lei - învățământul primar;
- 17 990,7 lei - educația timpurie.

Instituțiile de învățământ preșcolar asigură alimentația a **37673** copii. Suma pentru o zi per/copil constituie:

- 31,65 lei (19,10 lei din bugetul de stat, 3 lei,0 lei din bugetul municipal și 9,55 lei - părinți) pentru creșe-grădinițe;
- 42,50 lei (24,70 lei din bugetul de stat și 17,80 lei, din bugetul municipal) pentru copiii contaminați ori care sunt în contact cu bolnavii de TBC;
- 40,50 lei (24,70 lei din bugetul de stat și 15,80 lei, din bugetul municipal) pentru copiii cu CES;
- 35,65 lei (24,70 lei din bugetul de stat și 10,95 lei, din bugetul municipal) pentru copiii cu deficiențe de limbaj).

- Au beneficiat de alimentație gratuită 45 447 de elevi:
- 32842 elevi din clasa I-IV (dejun), la suma de 13, 65 lei per/elev;
  - 5811 elevi din familii social dezavantajate, clasa V-IX (dejun) la suma de 13,65 lei per/elev;
  - 4625 elevi din clasa I-IV (prânz), la suma de 9,35 lei;
  - 163 elevi bolnavi TBC, la suma de 23,0 lei;
  - 240 elevi din școlile auxiliare, la suma de 28,10 lei;
  - 295 elevi din școlile internat, de la 34, 10 lei -37, 90 lei;
  - 1471 elevi din clasele cu profil sport, de la 32,30 lei - 37,90 lei;
  - 71 elevi din Școala de meserii, la suma de 13,65 lei;
  - 1670 elevi din taberele cu sejur de zi, la suma de 38,50 lei.

În 63 de instituții de învățământ elevii se alimentează conform modelului „Bufet suedez”.

În scopul perfecționării serviciilor de alimentație publică, DGETS a organizat Master class-uri cu participarea elevilor/bucătarilor din Școala Profesională nr.2 din municipiul Chișinău și a bucătarilor din instituțiile de educație timpurie cu genericul „Alimentația - o poartă deschisă a sănătății copiilor”.

Odihna și întremarea sănătății elevilor și tinerilor

O perioadă specifică pentru întremarea sănătății copiilor este organizarea odihnei copiilor în sezonul estival.

Pentru organizarea odihnei de vară și întremarea sănătății copiilor în anul 2019 au fost alocați 30 mln. 720 000 lei, inclusiv: 27 mln. 019 731 lei pentru procurarea biletelor de odihnă și 3 mln. 700 000 lei pentru lucrările de amenajare a taberelor. Au fost realizate 15 655 bilete de odihnă:

- 1730 bilete pentru 20 tabere cu sejur de zi;
- 6000 bilete pentru 3 tabere constante;
- 4455 bilete în tabere arendate
- 3470 bilete în taberele sportive.

În anul curent în oraș au activat 20 tabere cu sejur de zi în incinta instituțiilor de învățământ din municipiu pentru 1670 elevi (60 copii care s-au odihnit în turul II la tabăra cu sejur de zi în baza LT „George Meniuc”).

Începând cu luna iunie, elevii din instituțiile de învățământ din municipiu s-au odihnit în 3 tabere din subordinea DETS din sectoare: „Cireșarii” (DETS Centru), „Alunelul” și „Poienița veselă” (DETS Botanica).

Prețul unui bilet în taberele cu sejur de zi a constituit 1550,00 lei. Părinții au achitat câte 310,00 lei (20%) din costul biletului. Au fost scutiți integral de plată 3565 elevi.

Cererile solicitanților au fost înregistrate prin aplicația electronică „Tabere - 2019”.

În 8 tabere din afara orașului (SRL „Camping” - 4 schimburi; SRL Torent Plus „La Popas” - 2 schimburi; SRL „Zâmbet” - 3 schimburi; SC Medorientstar „Luceafărul” - 4 schimburi; SRL Agro Tiras „Nistru” - 3 schimburi; IM „Prietenia” - 1 schimb; SRL „Perlele Nistrului” - 4 schimburi; SRL „Cușmărica” - 2 schimburi). În total, se vor odihni circa 15655 de beneficiari, comparativ cu 18 686 de elevi în sezonul estival 2018.

Dat fiind că pentru organizarea odihnei estivale a copiilor, APL alocă, anual, sume impunătoare (de exemplu, doar în anul 2019 pentru arendarea a 17 tabere de odihnă au fost alocați 7 245 810 lei și pentru procurarea a 3470 bilete în taberele sportive - 6 mln. 089 mii 940 lei) și în scopul utilizării raționale a banilor publici DGETS intervine cu inițiativa de a extinde spațiile taberelor „Poienița veselă”, „Cireșarii” din subordinea DETS din sectoare, precum și construcția edificiilor/terenurilor și a unui bazin în municipiul Chișinău, conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a școlilor sportive, care ar asigura condițiilor adecvate de instruire și antrenament a sportivilor din municipiu.

III. RESURSE CURRICULARE

Procesul instructiv s-a realizat în conformitate cu următoarele documente de politici educaționale:

- Codul educației al Republicii Moldova, nr.152 din 17.07.2014;
- Metodologia de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza standardelor de învățare și dezvoltare a copilului (vârsta 1,5-7 ani);
- Curriculumul pentru educația timpurie;
- Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani;
- Regulamentul sanitar pentru instituțiile de educație timpurie;
- Curriculumul Național, aprobat prin ordinul ME nr.432 din 29 mai 2017;
- Metodologia cu privire la evaluarea prin descriptori;
- Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal;
- Metodologia de repartizare a timpului de munca a personalului didactic din instituțiile de învățământ general;
- Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2018-2019 și altele.

În anul precedent de studii procesul educațional a fost structurat astfel:

- 81 instituții de învățământ primar și secundar au studiat conform Planului - cadru;
- 58 instituții de învățământ primar și secundar - conform Planurilor individuale;
- 9 instituții de învățământ - conform modelului din Plan-cadru pentru ciclul liceal (Modelul II - LT „Ion Creangă”, IPLT „Onisifor Ghibu”, LCI „Prometeu - Prim”, IPLT „Spiru Haret”, ÎÎ Liceul „Litterarum”, LT „Mihai Eminescu”, Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „SOCRATE”; Modelul III - LT „Vasile Alecsandri”, Instituția Publică Liceul Teoretic Republican „Aristotel”), care oferă posibilitatea diferențierii parcursului școlar în funcție de interesele, aptitudinile și nevoile elevilor;
- în 30 instituții de învățământ secundar au fost deschise 362 clase cu diverse profiluri, cu un contingent de 106 05 elevi. În acest scop CMC a alocat 38 079,4 mii lei.
- 571 copii cu CES studiază conform PEI;
- 1 708 elevi studiază conform programelor educaționale de alternativă (Școala primară-grădiniță nr.152 „Pas cu Pas” - 403 elevi; LT „Waldorf” - 609 elevi, IPLT „Academia Copiilor” - 600 elevi) și Complexul de Pedagogie Curativă „Orfeu” - 96 elevi).

Întru susținerea elevilor cu CES în instituțiile de învățământ funcționează 56 Centre de resurse funcționale din cele 68 amenajate.

În scopul reglementării procesului de funcționalitate a unor instituții de învățământ din suburbii în care sunt înregistrați un număr mai mic de 12 elevi în clasă, DGETS a decis deschiderea a 10 clase cu instruire simultană, cu un contingent de 232 elevi.

Pe parcurs au fost întâmpinate dificultăți la:

- implementarea Modelelor II și III, care sunt funcționale în cazul instituțiilor cu un număr mare de elevi în clasele liceale;
- selectarea defectuoasă a disciplinelor cu un număr mic de ore;
- inconveniențe în legătură cu menținerea profilurilor în clasele liceale;
- alegerea defectuoasă a disciplinelor opționale din lipsa specialiștilor, a spațiilor educaționale și a numărului mic de elevi.

Implementarea politicilor de eficientizare și debirocratizare în învățământul general

În anul precedent de studii DGETS și-a fortificat toate resursele disponibile pentru asigurarea condițiilor conforme de implementare a politicilor educaționale în instituțiile de învățământ din subordine:

Întru implementarea politicilor educaționale au fost realizate:

Metodologia repartizării timpului de muncă în instituțiile de învățământ secundar general

- abordarea subiectului respectiv la Conferința cadrelor didactice din august 2018;
- elaborarea ordinului DGETS nr.487 din 03.04.2018 prin care a fost constituit grupul de lucru;
- organizarea ședințelor de instruire pentru conducătorii instituțiilor de învățământ primar și secundar);
- instruirea a 35 directori instituțiilor de învățământ în cadrul Forumului de Idei Pedagogice „Dialoguri chișinăuene-2018”;
- convocarea ședinței de lucru cu participarea președinților comitetelor sindicale din instituțiile de învățământ general în comun cu Sindicatele de ramură;
- realizarea evaluărilor tematice în 42 instituții de învățământ secundar, inclusiv: 28 licee, 11 - gimnazii, 3 școli primare.

Rezerve atestate:

- în tabelul evidenței timpului de muncă a cadrelor didactice (formularul nr.24 din ordinul MF nr.216 din 28.12.2015) nu se indică numărul de ore lucrate zilnic, doar norma didactică a cadrului didactic;
- în 5 instituții fișa de estimare a activităților și timpului de muncă a cadrului didactic nu a fost coordonată cu comitetul sindical din instituție;
- la nivel de instituție nu este elaborată o fișă structurată a activităților și timpului de muncă a cadrului didactic pentru perioada vacanțelor;
- în majoritatea cazurilor, timpul de muncă estimat în fișă nu corespunde cu cel indicat în contractul individual de muncă a angajatului, iar activitățile estimate în fișă postului depășesc cu mult volumul celor indicate în fișă sau nu coincid.
- din lipsa cerințelor unice în Metodologia repartizării timpului de muncă au fost depistate curențe la elaborarea fișei de estimare a activităților și timpului de muncă, inclusiv la întocmirea fișei pentru învățătorii claselor primare, care activează

concomitent la grupa cu program prelungit, precum și pentru cadrele didactice din instituțiile de învățământ extrașcolar;

Instrucțiunea managementului temelor pentru acasă

- realizarea vizitelor de monitorizare în 30 instituții de învățământ secundar;
- aplicarea chestionărilor, elaborate de către MECC (implicați 32 525 de elevi din ciclul primar, 33 295 de elevi din ciclul gimnazial, 11 652 de elevi din ciclul liceal, 5 512 profesori și 42 131 părinți).

Rezerve:

- nerespectarea managementului temelor pentru acasă (rezultatele investigațiilor efectuate relevă că problema ține de incapacitatea cadrului didactic de a determina volumul temelor de acasă).

Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general:

- organizarea Forumului de Idei Pedagogice „Dialoguri chișinăuene - 2018” (dezbateri în cadrul atelierului cu tema „Managementul aplicării documentației școlare-factor important în obținerea succesului profesional conform Nomenclatorului școlar cu participarea a 30 persoane);
- realizarea seminarului de informare, repetat, pentru directorii din instituțiile de învățământ primar și secundar și angajații DGETS, în incinta IPLT „M.Viteazul”;
- realizarea controalelor speciale în 55 de instituții de învățământ din sectoarele: Centru (20 de instituții) și Botanica (35 instituții);
- convocarea a 2 ședințe de lucru cu participarea reprezentanților MECC cu directorii instituțiilor de învățământ alolingve (40 persoane), în incinta DGETS și IPLT „A.Pușkin” (32 de directorii).

Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12.12.18 „Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar”:

- convocarea grupului de lucru cu privire la examinarea proiectului Legii „Privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar”, care a finalizat cu un șir de propuneri înaintate MECC și MF;
- elaborarea Regulamentului cu privire la stabilirea performanței și sporului specific, criteriilor de evaluare, fișei de evaluare și matricei de convertire a punctelor în procente;
- acordarea asistenței metodice pentru 326 directori ai instituțiilor de învățământ general, contabili, angajați ai DGETS și DETS din sectoare;
- realizarea unui control tematic cu implicarea a 16 instituții de învățământ preșcolar și primar secundar;
- examinarea și coordonarea Regulamentelor privind stabilirea sporului pentru performanță și a sporului specific pentru toate instituțiile de învățământ din subordine;
- convocarea ședinței pentru directorii instituțiilor de învățământ cu drept de executor secundar de buget, economiștii/contabilii din contabilitățile DGETS și reprezentanții Curții de Conturi și Ministerului Finanțelor.

Alte documente de politici.

Rezerve:

- insuficiența instrumentarului de punere în aplicare a normelor legale a Legii nr.140 din 14.06.2013 „Privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc

și a copiilor separați de părinți” și a Hotărârii Guvernului nr.270 din 08.04.2014 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului”;

- reticența unor cadre didactice la schimbare, participare la formări și implementare a politicilor educaționale.

Managementul calității

Conform afirmațiile lui Peters și Waterman „Calitatea produsului nu este totul, dar totul este nimic fără calitate”.

Valorificarea resurselor manageriale s-a realizat prin asigurarea transparenței decizionale, consiliere, monitorizare, evaluare și perfecționare a managementului organizațional, precum și prin promovarea unei imagini instituționale pozitive la nivel local.

În perioada dată au fost realizate 5 inspecții de revenire: în LT „Mihai Grecu”; Gimnaziul nr.31, LT „I.S.Neciui-Levițki”, LTPA „Mihai Berezovschi”, LT „Titu Maiorescu”:

Direcția inspecție școlară:

- 6 controale tematice realizate în 117 instituții de învățământ general;
- 2 controale de specialitate - în 15 instituții de învățământ secundar;
- 17 vizite de monitorizare în instituții de învățământ secundar privind implementarea reperelor metodologice în scopul asigurării continuității la nivelul claselor a IV-a și a V-a din perspectiva implementării evaluării criteriale prin descriptorii;
- 30 vizite în instituțiile de învățământ secundar privind monitorizarea implementării Instrucțiunii managementului temelor pentru acasă.

Direcția management preșcolar:

- 4 controale tematice cu privire la eficientizarea activității instituțiilor de educație timpurie;
- 9 controale privind perfecționarea managementului educațional (6 controale speciale și 2 controale inopinate, un control de revenire în 95 IET);

Secția management preuniversitar:

- 47 de controale realizate în 90 instituții de învățământ primar, secundar care au vizat implementarea politicilor educaționale și asigurarea transparenței în luarea deciziilor, sporirea eficienței managementului de dirijare și control a instituțiilor de învățământ, inclusiv: 22 controale speciale privind problemele de abandon și absenteism școlar; 10 controale tematice cu referire la calitatea schemei orare și completarea catalogului școlar; activitatea Consiliului profesoral întru asigurarea transparenței decizionale, personalizarea automatizată, completarea, eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii, respectarea actelor normative privind organizarea alimentației, înscrierea copiilor în clasa I-i și asigurarea continuității școlarizării în clasa V-a; 10 anchete de serviciu realizate în scopul examinării veridicității faptelor expuse (în petiții, etc.

Secția analiză monitorizare și implementare apoliticilor educaționale:

- 1 control tematic cu privire la rezultatele implementării Strategiei naționale de descentralizare, realizat în 17 instituții de învățământ;

- 1 control tematic cu privire la rezultatele implementării HG nr.1231/2018 „Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar” realizat în 16 instituții de învățământ;
- 4 studii cu privire la: rezultatele implementării Strategiei naționale de descentralizare; utilizarea rațională a edificiilor în corespundere cu capacitatea de proiect; cheltuielile privind întreținerea blocurilor alimentare: energie electrică, termică, apă și canalizare); implementarea HG nr.1231/2018 „Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- 7 rapoarte statistice (generalizarea a 5 formulare privind activitatea instituțiilor de învățământ general (1- edu, 1- IE, 83 - edu, 85 - edu, ȘG-3); 2 - privind executarea bugetului; elaborarea bugetelor pe programe; 2 - rapoarte privind performanța bugetării pe programe; 2 - rapoarte privind activitatea DGETS și 4 - privind realizarea recomandărilor în urma realizării misiunilor de audit, etc.).

Serviciu asigurare didactică:

- 1 control tematic „Respectarea actelor normative în activitatea bibliotecilor din instituțiile de învățământ primar și secundar”, realizat în 25 de instituții de învățământ).

Direcția educație și tineret:

- 2 controale tematice privind activitatea echipei manageriale în asigurarea protecției elevilor în mediul școlar (verificate 25 de instituții de învățământ) și a cercurilor din Centrele de creație a copiilor (evaluate 35 cercuri din 4 instituții);

Centrul psiho-socio-pedagogic:

- 3 inspecții cu referire la: „Modalitățile eficiente de mediere și conciliere a situațiilor de conflict” (IETnr.139), „Metodologia cu privire la sesizarea/prevenirea cazurilor de abuz, neglijență, exploatare și trafic” (IET nr.188, IET nr.25 CEE „Lăstărel”) și „Abandonul școlar - identificarea și reîncadrarea socială a copiilor” (LT „Budești”).

Secția sport:

- 5 inspecții realizate în Școala sportivă nr.7 de șah și joc de dame, Școala sportivă specializată nr.6 de TAEK-WONDO, Școala sportivă „Speranța”, Școala sportivă de scrimă, Școala sportivă nr.2 de handbal.

Secția revizie și control:

176 controale în instituțiile de învățământ preșcolar, primar și secundar general din municipiul Chișinău, inclusiv:

- 37 controale speciale privind activitatea Asociațiilor Obștești;
- 15 controale cu privire la examinarea petițiilor și sesizărilor;
- 3 controale frontale privind calitatea alimentației copiilor;
- 22 controale tematice cu referire la efectuarea lucrărilor de reparație, asigurarea accesului copiilor cu CES în instituțiile de învățământ general;
- 18 controale tematice privind activitatea taberelor cu sejur de zi și a taberelor de odihnă din afara orașului;
- 81 controale privind organizarea alimentației copiilor în IET (inventarierea selectivă a produselor alimentare la depozitele din instituții, graficul de distribuire a produselor finite prin grupe, frecvența copiilor).

În total per/municipiu au fost realizate:

- 633 evaluări: 45 controale tematice, 469 speciale, 47 privind implementarea politicilor educaționale, asigurarea transparenței în luarea deciziilor, sporirea eficienței managementului de dirijare și control a instituțiilor de învățământ, 8 de revenire, 50 inspecții de monitorizare, 10 anchete de serviciu, 4 studii;
- 341 rapoarte: 32 statistice, 290 interne, 19 externe, la solicitarea organelor ierarhic superioare.

Rezultatele evaluărilor enunțate au fost examinate în cadrul ședințelor Consiliului de administrație, Consiliului consultativ și întrunitor convocate cu directorii de învățământ general.

Rezerve:

- comunicarea inefficientă pe orizontală și verticală, în special;
- lipsa managementului culturii organizaționale

Asigurarea didactică:

În anul 2018 au fost achiziționate de instituții în total 116616 exemplare, inclusiv 100379 sunt manuale.

Colecțiile bibliotecilor constituie 3 577 601 exemplare de publicații, din ele manuale 2 020 691 exemplare.

În anul de studii 2018-2019 prin depozitul DGETS au fost recepționate și distribuite: manuale - 88 014 exemplare, comparativ cu 189 843 exemplare, în anul de studii 2017-2018; curriculum-uri și ghiduri 6075 exemplare, comparativ cu 872 exemplare în anul precedent.

Au fost asigurate cu manuale instituțiile de învățământ privat („Excelsis”, „Abeceluș”, „Da Vinci”, deschise în 2018.

Acțiunea „O carte pentru bibliotecă” a contribuit la consolidarea colecțiilor bibliotecilor cu 820 de exemplare.

Numărul de utilizatori ai bibliotecii constituie 95 955, care au vizitat bibliotecile școlare de 768 970 ori. Împrumutul de publicație a constituit 1 776 358 exemplare.

A fost perfectată oferta de manuale pentru anul de studii 2019-2020 la 49 titluri. Odată cu dezvoltarea TIC cartea în bibliotecile școlare a devenit mai puțin atractivă. Practic, bibliotecile s-au transformat în depozite de carte. Astfel, urmează reconfigurată conceptual misiunea bibliotecilor școlare. Oportun ar fi ca bibliotecă să devină un Centru viabil de perfecționare a abilităților atât pentru copii (pregătirea temelor de acasă, participarea la diverse activități), cât și pentru cadrele didactice (autoinstruirea, elaborarea testelor, proiectelor educaționale etc.).

Rezerve:

- dotarea insuficientă a IET cu materiale pentru realizarea activităților integrate conform cerințelor curriculare;
- utilizarea/impunerea manualelor de alternativă, deseori neavizate de MECC, de către cadrele ceea ce a generat mai multe situații de conflict în anul curent de studii.

Tehnologii informaționale și comunicaționale (TIC)

Noile orientări curriculare promovează o varietate de metode interactive, participative și comunicare. TIC asigură crearea unui mediu adecvat de învățare, formare a unor competente cheie, care facilitează integrarea tinerilor în viața socială.

DGETS administrează:

- site-ul și pagina de Facebook;
- platformele SIME, SAPD, SIPAS (lansate de MECC);
- platformele www.egradinita.md, www.escoala.chisinau.md și www.etabere.md
- cursul obligatoriu „Educația digitală” și cursul opțional de „Robotică” în clasele primare.

În scopul implementării cursului „Educație digitală”, MECC a repartizat pentru instituțiile de învățământ din municipiu 344 tablete.

Toate instituțiile de învățământ din municipiu sunt dotate cu tehnică de calcul și au acces la internet. Totodată, menționăm că unele instituții de învățământ asigurate 100% cu table interactive, practic nu sunt utilizate în procesul de predare/evaluare.

La nivel de municipiu funcționează mai multe Centre de inovații digitale private, dar nu toți copiii și cadrele didactice pot să-și permită perfecționarea în cadrul centrelor respective.

În context, se impune necesitatea fondării a unui Centru de inovații digitale pentru elevii și personalul didactic din municipiu.

Formarea competențelor angajaților

Calitatea instruirii este condiționată de nivelul asigurării procesului educațional cu cadre didactice calificate.

Întru perfecționarea competențelor angajaților din subordine și asigurarea calității serviciilor educaționale prestate, au fost realizate următoarele activități instructive:

Mese rotunde:

- Dezvoltarea și educarea culturii alimentare la elevi (37 participanți);
- Planificarea bugetară: impedimente și oportunități (20 participanți);
- Relevanța managementului financiar în instituțiile cu autonomie financiară (23 participanți);
- Respectarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat, cu participarea reprezentanților de la Consiliul Concurenței și Curtea de Conturi (38 persoane);
- Cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr.1231 din 12.12.2018 „Pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar” (105 persoane);
- 2 mese rotunde în comun cu partenerii sociali în vederea elaborării unui ghid metodologic pentru psihologii școlari (52 participanți)

Activități instructive:

- 22 seminare pentru cadrelor didactice și de conducere în domeniul curricular;
- 7 seminare de formare a 232 cadre didactice și manageriale în domeniul competențelor de comunicare și colaborare;
- 4 sesiuni de formare pentru 159 directori din instituțiile de învățământ preșcolar în administrarea platformei <http://egradinita.md/>;
- 5 formări cu implicarea a 778 persoane în asigurarea calității managementului educațional preșcolar;

- formarea a 1200 cadre didactice din instituțiile de educație timpurie din municipiul Chișinău privind implementarea documentelor de politică educațională pe dimensiunea educație timpurie;
- 2009 cadre didactice formate la capitolul implementării curriculumului național: 620 învățători, 140 profesori de limbi străine, 43 profesori de limbă română (alolingvi) din 137 de instituții de învățământ primar și secundar general;
- pilotarea Programelor de Educație Parentală în parteneriat cu UNICEF-Moldova pentru părinți cu copii cu vârsta 0-7 ani din 70 instituții de educație timpurie;
- 5 seminare instructiv-aplicative ce au vizat dezvoltarea și eficiența personală, „Crearea și promovarea unei imagini instituționale pozitive în comunitate”, „Dezvoltarea managementului instituțional prin prisma standardelor de competență profesională ale cadrelor de conducere” (260 participanți);
- 9 activități de formare cu referire la:
  - „Avantajele și limitele în procesul de implementare a Regulamentului-tip al instituției de învățământ special”;
  - Analiza eficienței și relevanței Grilei de evaluare a comportamentelor manifestate de elevi;
  - Inițierea proiectelor educaționale în scopul diseminării și schimbului de bune practici pe domeniul îmbunătățirii frecvenței elevilor la ore în IPLT „Budești” și Gimnaziul „Decebal”;
  - Managementul ședințelor cu părinții;
  - Realizarea managementului calității în educație;
  - Dezvoltarea și eficiența personală pentru directorii instituțiilor de învățământ primar și secundar ciclul I și ciclul II cu genericul: „Prevenirea și diminuarea arderii personale”;
  - Dezvoltarea și educarea culturii alimentare la elevi;
  - Dezvoltarea competențelor și formarea abilităților practice la copii prin intermediul dansului modern (51 de persoane);
  - Valorificarea potențialului creativ al copiilor în cadrul activităților complementare (cu participarea a 57 cadre didactice din 20 instituții de învățământ primar, secundar și extrașcolar);
  - Cursul de instruire cu tema „Cerințe privind protecția datelor cu caracter personal” (CNPDCP în comun cu AMIPE, 2 zile cu implicarea a 135 persoane);
  - Forumul de idei pedagogice „Dialoguri Chișinăuene”;
  - 5 activități de formare continuă a bibliotecarilor școlari cu formatori din centrele metodice biblioteconomice cu participarea a 427 persoane;
  - 75 de bibliotecari școlari s-au format în centrele biblioteconomice din țară;
  - 5 ateliere/seminare/trening-uri pentru consolidarea competențelor profesionale și a resurselor personale pentru psihologii școlari cu participarea a 384 persoane;
  - Seminar cu privire la inițierea tinerilor specialiști în activitatea psihologului școlar (cu participarea a 37 tineri specialiști);
  - Seminar cu privire la tehnici de lucru în activitatea cu cadrele didactice – prevenirea și diminuarea arderii profesionale (121 de psihologi);
  - Seminar cu privire la ansamblul activității psihologului școlar cu copii din grupul de risc (130 de psihologi);
  - Seminar cu privire la activitățile psihologului școlar cu copii din grupul de risc (96 participanți);

- 2 seminare cu participarea a 89 elevi, realizate în scopul prevenirii acțiunilor, tendințelor, cu eventual risc pentru dezvoltarea armonioasă a personalității: „Adolescența, vârsta marilor provocări” (Biblioteca municipală „B.P. Hașdeu”), „Diminuarea impactului psiho-emoțional în urma pierderii” (LT „Petru Rareș”);
- 9 seminare în cadrul Clubului psihologului practician „Firul Ariadnei”. Modulul I „Ansamblul trăsăturilor și a structurilor de personalitate”. Modulul II- „Comportamentele aditive: identificare și intervenție”;
- 5 seminare privind punerea în aplicare a documentelor cu referire la protecția copiilor aflați în dificultate (99 de participanți);
- 5 training-uri privind:
  - Utilizarea Micro:bit-ului în promovarea educației STEM și STEAM (Science, Technology, Engineering and Mathematics);
  - Realizarea eficientă a orelor de Coding cu utilizarea roboților de tip Hamster;
  - Securitatea în mediul Internet”- activități realizate în cadrul lunarului cibernetic;
  - Instrumente digitale moderne pentru utilizare în cadrul activității didactice;
  - Aplicarea tablei interactive SMART în cadrul orelor;
- 4 seminare pentru cadrele didactice de sprijin și responsabili de educația incluzivă cu participarea a 64 persoane: „Rolul parteneriatului educațional în școala incluzivă”. „Schimb de experiență avansată” (IPLT „V. Vasilache”) „Adaptarea procesului educațional la necesitățile copiilor cu ADHD” (IPLT „N. Bălcescu”); „Organizarea activității de recuperare în tulburările de ritm și fluență. Etapele intervenției complexe” (IPLT „Universul”); „Sistemul de comunicare alternativ” (CPC „Orfeu”);
- 8 seminare practice pentru logopezi (278 de participanți): „Jocul în dezvoltarea, corectarea vorbirii și pronunției sunetelor limbii materne la copiii cu tulburări de limbaj și comunicare de vârstă preșcolară”, „Эффективные техники по развитию коммуникативных компетенций в логопедической практике”; „Modalități de eficientizare a învățării citirii și scrierii la elevii cu CES”, „Elaborarea planului individualizat de intervenție logopedică în dezvoltarea limbajului elevilor cu retard mintal”, „Организация логопедической работы по коррекции устной речи у детей с особыми образовательными потребностями”, „Adaptarea metodelor și mijloacelor de educare, reeducare a limbajului la particularitățile psihoindividuale ale copiilor cu tulburări de limbaj și comunicare de vârstă preșcolară”, „Tulburări lexico-grafice, între percepție și realitate”, „Логопедические технологии для развития коммуникативной сферы детей с ЗПР”;
- seminar cu administratorii Sistemului de Personalizare a Certificatelor Gimnaziale (cu implicarea a 126 administratori);
- 2 seminare cu administratorii SAPD (cu participarea a 91 administratori);
- 4 seminare instructiv - metodice pentru cadrele didactice;
- seminar pentru directorii din instituțiile de învățământ cu referire la organizarea sesiunii 2019 (au participat 126 de directori);
- 27 de cadre didactice formate în cadrul cursurilor cu genericul „Implementarea TIC în procesul educațional” de către specialiștii din Coreea de Sud.
- 54 reuniuni metodice: 52 - la disciplinele școlare, 1-psihologi școlari 1-directorii adjuncți pentru educație.

Conferințe metodice și științifico-aplicative:

- „Familia contemporană și problemele în educația copilului”, Institutul de Științe Penale și Criminologie aplicată;
- „Asistența logopedică actualitate și orizonturi, USP „Ion Creangă”;
- Activități extracurriculare și parteneriatele educaționale în sprijinul formării la elevi a competenței de comunicare în limba engleză, ediția III (pentru elevi și cadre didactice);
- „Personalități notorii ale Basarabiei care au contribuit la trezirea conștiinței naționale în secolele XX-XXI”, ediția a IV-a.

Evaluarea competențelor profesionale

- atestarea cadrelor didactice:
 Conferirea Gradului didactic doi - 371 persoane;
 Confirmarea Gradului didactic doi - 504 persoane;
 Conferirea Gradului didactic întâi - 187 persoane;
 Confirmarea Gradului didactic întâi - 150 persoane.
- atestarea personalului de conducere:
 Conferirea grad managerial doi - 26 persoane;
 Confirmarea grad managerial doi - 19 persoane;
 Conferirea Gradului managerial întâi - 9 persoane;
 Confirmarea Gradului managerial întâi - 6 persoane;

Stimularea activității creative a cadrului didactic

Calitatea actului educațional presupune demonstrarea competitivității și eficienței profesionale.

Cea de-a cincisprezecea ediție a concursului municipal „Pedagogul Anului-2019” s-a desfășurat sub semnul calității, dar și al originalității.

Concursul municipal s-a realizat în două etape:

- etapa locală (în instituțiile de învățământ) în perioada 01.10 - 30.11.2018;
- etapa municipală, în perioada 30 ianuarie - 19 februarie 2019.

La etapa municipală au concurat 13 cadre didactice:

- la categoria „Educatorul Anului” - 5 cadre didactice;
- la categoria „Învățătorul Anului” - 2 cadre didactice;
- la categoria „Profesorul Anului” - 5 cadre didactice;
- la categoria „Conducătorul de cerc al anului” - 1 cadru didactic.

Rezultatele evaluării denotă următoarele:

Categoria „Educatorul Anului - 2019”

Locul I - Diana Tomșa, educator, grad didactic doi, Instituția de educație timpurie nr. 210;

Locul II- Iulia Lupașcu, educator, grad didactic doi, Instituția de educație timpurie nr.150;

Locul III- Tatiana Tomșa, educator, grad didactic doi, Instituția de educație timpurie nr.146.

Categoria „Învățătorul Anului - 2019”:

Locul I - Viorica Stanciu, învățător, IPLT „Ion Creanga” grad didactic întâi;

Locul II - Svetlana Corotchii, învățător, LT „Elimul Nou”, grad didactic întâi;

Locul III - nu a fost acordat.

Categoria „Profesorul Anului - 2019”:

Locul I - Anton Dorofeev, profesor de biologie, LTPR „Mihai Marinciuc”, grad didactic întâi;

Locul II - Cristina Cernei, profesor de limba engleza, IPLT „Onisifor Ghibu”, grad didactic superior;

Locul III - Aliona Talpa, profesor de limba germana, LT „M. Kogălniceanu”, grad didactic superior;

Petru Golban, profesor de istorie, LT „Lucian Blaga” grad didactic întâi.

Categoria „Conducătorul de cerc al anului - 2019”:

Locul I - Ion Botnaru, LT „Mihail Kogălniceanu conducător de cerc (fluier), grad didactic întâi.

Concursul municipal „Diriginte, drag părinte”, ediția a XI-a

În perioada februarie - aprilie 2019, 20 diriginți de clasă din instituțiile de învățământ din municipiu au participat la Concursul municipal „Diriginte, drag părinte”.

Dirigintele anului 2019 a fost desemnată Martinici Tamara, învățătoare, LT „Gheorghe Ghimpu”.

Laureați ai nominațiilor au devenit:

„Cea mai reușită prezentare” - Lahtina Iia, LT „Titu Maiorescu”;

„Cel mai creativ diriginte de clasă” - Hîncu Valentina, LT „Grătiești”;

„Cea mai reușită prezentare a temei de acasă” - Devder Daniela, IPLT „Principesa Natalia Dadiani”;

„Cea mai originală lecție” - Berdîev Murad, LT „Dimitrie Cantemir”;

„Cea mai reușită prezentare a raportului de creație” - Chiriac Valentina, IPLT „Tudor Vladimirescu”;

Mențiuni: Peșterev Jana, Gimnaziul „Decebal” și Soroțchi Mariana, LT „Dragoș Vodă”

Gala de premiere a participanților la concurs a avut loc la 21 mai în incinta Muzeului Național de Artă al Moldovei.

În cadrul evenimentului au fost înmânate diplome de participare și 8 prime bănești.

În scopul promovării imaginii învingătorilor din cadrul concursului „Pedagogul Anului-2019”, pozele acestora au fost derulate pe cinci panouri LED din municipiul Chișinău.

Performanțele elevilor

- Olimpiade la disciplinele școlare, faza de sector - 16, cu participarea a 5861 elevi.

- Olimpiade la disciplinele școlare, faza municipală - 21, cu participarea a 1880 elevi.

- Concursuri la disciplinele școlare - 7, cu participarea a 1013 elevi.

- Concursuri la disciplinele de profil muzical-coral - 8, cu participarea a 350 elevi.

- Olimpiadele republicane la disciplinele școlare: 309 locuri din 500 participanți:

locul I - 46;

locul II - 71;

locul III - 85;

mențiuni - 107.

Olimpiadele internaționale:

4 medalii de argint:

- Marius Sclearuc, Liceului Teoretic „Spiru Haret”, Olimpiadă Balcanică la Matematică, Chișinău;
- Daniel Sîrețanu, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Europeană de Fizică, Riga, Letonia;
- Cătălin Botezat, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Balcanică de Matematică pentru Juniori, Agros, Cipru;
- Alexandru Lopotenco, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Internațională de Matematică, Bath, Marea Britanie.

28 medalii de bronz:

- Andrei Adelina, Purice Vladimir, Frija Marius, Mocreac Valerian, Șotropa Victor, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Internațională de Științe pentru Juniori, Gaborone, Botswana;
- Eșanu Alina, Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”, Olimpiada Internațională la Limba Franceză, Ohrid, Republica Macedonia (FYROM);
- Andrei Adelina, Gherciu Vlada, Griza Mădălina, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Guzun Rusanda, Instituția Privată Liceul „Da Vinci”, Olimpiada Europeană de Matematică pentru Fete, Kiev, Ucraina;
- Baerle Victor, Instituția Publică Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” și Crasco Victor, Liceul Teoretic Republican „Aristotel”, Olimpiada Internațională de Chimie „Mendeleev”, Sankt Petersburg, Federația Rusă;
- Spinei Mihai, Lopotenco Alexandru, Lavric Mihail, Josu Dumitru, Șarpe Tudor, Rudi Alexandru, Ciumeico Alic, Ghenghea Daniel, Olimpiadă Balcanică la Matematică, Chișinău;
- Efimov Danil, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Europeană de Fizică, Riga, Letonia;
- Izbaș Ana-Maria, Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”, Vlas Arsenie, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Balcanică de Matematică pentru Juniori, Agros, Cipru;
- Sîrețanu Daniel, Efimov Danil, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Internațională de Fizică, Tel Aviv, Israel;
- Alexandru Rudi, Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”, Olimpiada Internațională de Matematică, Bath, Marea Britanie;
- Baerle Victor, Instituția Publică Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani” și Crasco Victor, Liceul Teoretic Republican „Aristotel”, Olimpiada Internațională de Chimie, Paris, Franța

Mențiuni:

- Adelinei Andrei, Liceul Teoretic „Orizont”, mențiunea de onoare, Olimpiada Internațională de Chimie, Paris, Franța,

Performanțe extrașcolare

- activitatea „Gemeni, dar cu individualitate”;
- Festivalul-concurs al muzicii de fanfară;
- Concursul municipal de fotografie pentru elevi;
- Concursul municipal „Le jeune chercheur francophone”;

- Concursul „Copii respectă bunele maniere”;
- „Absolventul anului - 2019”, ediția a VIII-a (60 de dosare ale absolvenților din 28 de instituții, comparativ cu 7 dosare în anul precedent);
- „Constelația dansului” 2019
- „Să trăiești, să-nfloriți” (etapa de sector - 94 colective cu implicarea a 2190, etapa municipal - 22 colective cu 812 elevi);
- „Securitatea la trafic înseamnă viață!”;
- „Trăiește-ți clipa”, ediția a XXVI (36 colective teatrale din 26 de instituții de învățământ, comparativ cu 27 colective din 23 de instituții în anul de studii precedent);
- Concursul municipal al colectivelor corale ale elevilor (15 colective, 600 copii);
- Festivalul-concurs al muzicii de fanfară (9 colective);
- „Chișinăul meu azi este floare mândră de poveste”;
- În cadrul „Săptămâna Bibliotecii” și „Lunarului bibliotecii școlare” au fost organizate 2170 de activități de educare a atitudinii grijulii față de manuale la elevi, întâlniri cu scriitori și personalități ale culturii naționale;
- Activități pedagogice, educative, concursuri, manifestări cognitiv-distractive cu genericul „Comunicarea asertivă - ABC-ul comunicării eficiente”, realizate de către psihologii școlari în toate instituțiile de învățământ secundar general.

Ateliere practice:

- „Diverse tehnici de executare a compozițiilor florale de dimensiuni mici”;
- „Realizarea elementelor de decor de interior din materiale ecologice”;
- „Accesorii de Crăciun”.

Expoziții municipale

- „Universul Centrului Orășenesc al Tinerilor Naturaliști” (cu participarea a 51 de copii din 25 de cercuri de la COTN, fiind expuse 57 de lucrări individuale și compoziții colective de creație ale copiilor);
- „Copiii creează frumosul”, ediția a III-a (în cadrul ciclului de vernisaje municipal) cu participarea a 90 copii din 5 instituții extrașcolare cu profil estetic. Au fost expuse 104 lucrări de creație;
- Festivalului etniilor cu genericul „Unitate prin diversitate”, ediția a XVII-a (lucrări de artizanat ale elevilor și program artistic), cu participarea a 21 de instituții de învățământ secundar și extrașcolar, 1500 lucrări (cu 200 de lucrări mai mult, comparativ cu anul precedent);
- expoziția lucrărilor elevilor din clasele cu profil de artă plastică din IPLT „Onisifor Ghibu”, în incinta DGETS (în cadrul ciclului de vernisaje municipal „Copiii creează frumosul”, ediția a III-a, cu participarea a 30 de elevi, 60 lucrări;
- expoziția lucrărilor de creație a copiilor dedicată Sărbătorilor de Paști, cu participarea a 150 copii din 4 instituții de învățământ extrașcolar, fiind prezentate 174 de lucrări.

În comun cu partenerii locali și internaționali au fost organizate 5 concursuri naționale și internaționale cu circa 333 participanți, comparativ cu 2 organizate în anul de studii 2017-2018.

Performanțe sportive

Promovarea modului sănătos de viață la elevi a fost realizată prin intermediul următoarelor activități sportive:

- Maratonul Internațional „Chișinău-2020”;
- Competiții municipale la șah „Turnul alb”;
- Competiții municipale la rugby-tag).

În total la nivel de municipiu au fost organizate 97 acțiuni cu caracter sportiv.

În lista celor mai buni sportivi s-au înscris:

Victor Ciobanu - Cel mai bun sportiv al anului 2018 din municipiul Chișinău (antrenor Mihail Cucul)

Locul I - Campionatul Europei la lupte greco-romane printre seniori, București (România);

Locul II, Campionatul Mondial lupte greco-romane printre seniori, Budapesta (Ungaria).

Daniel Cataraga (Școala sportivă „Speranța”, antrenor Ion Gheorghiu):

Locul I - Campionatul Mondial (U-23) la lupte greco-romane, București (România).

Alexandra Emilianova (Școala sportivă specializată de atletism nr.3, antrenor Hranovschi Vadim:

Locul I - Campionatul Mondial printre juniori, aruncarea discului (57,89 m), Tampere (Finlanda);

Locul II - Campionatul Europei (U-23), aruncarea discului (57,30 m), Gavle (Suedia).

Adrian Mardare (Școala sportivă specializată de atletism nr.3, antrenor Lungu Valeriu):

Locul I - Universiada Mondială, aruncarea suliței (82,40 m), Napoli (Italia).

Marin Robu (Școala sportivă specializată de haltere, antrenor Crețu Sergiu):

Locul II - Campionatul Mondial la haltere printre tineret, Suva (Insulele Fiji).

Denis Vieru din municipiul Chișinău (antrenor: Bacal Viaceslav, lotul național)

Locul I, Universiada Mondială, judo, Napoli (Italia).

Întru promovarea și motivarea copiilor/tinerilor talentați, anual, Primăria municipiului Chișinău acordă burse de merit și premii bănești.

Gala de premiere a participanților la concursurile:

- „Diriginte, drag părinte”, ediția a XI-a, 2019;
- „Pedagogul Anului-2019”, ediția a XV-a.

Premiul municipal pentru tineret în domeniul literaturii, artei, științei, tehnicii și activismul civic, ediția a XXIV-a:

- 10 laureați - diplome, medalii și premii bănești în valoare de 10000 lei;
- 10 participanți - mențiuni a câte 2000 lei.

Ceremonia Națională de Premiere a Celor mai Bune Practici ale Autorităților Publice Locale:

- „Sărbătorim performanța” (183 elevi, deținători a locului I la olimpiadele municipale);
- „Gala vedetelor sportive - 2018” (10 sportivi și antrenori).

Evaluări finale

Evaluări finale au fost realizate prin testări semestriale, testări pe eșantion și pretestări la disciplinele de examen, testarea națională în învățământul primar, examenele naționale de absolvire a gimnaziului și liceului:

Testarea națională în învățământul primar

Astăzi școala primară tinde să-și schimbe calitativ accentele. Începând cu anul 2015, în învățământul primar, evaluarea este criterială și se realizează prin descriptori.

În cadrul testării naționale la matematică au participat 8505 de elevi, la limba și literatura română - 6654 de elevi, limba și literatura rusă - 1849 de elevi, la limba și literatura ucraineană - 21 de elevi, la limba și literatura bulgară - 32 de elevi, în cadrul probei orale la limba și literatura română (instituțiile alolingve) - 1847 de elevi.

Au lipsit din diferite motive: la matematică 19 elevi, la limba și literatura română - 16 elevi, limba și literatura rusă - 5 elevi, la proba orală la limba și literatura română (instituțiile alolingve) - 7 elevi, care vor susține probele de evaluare conform Metodologiei de organizare și desfășurare a testării naționale în învățământul primar până la începutul anului școlar 2019-2020.

La testarea națională au participat 65 de elevi cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ primar și secundar general, care au studiat în clasa a IV-a în baza PEI și au primit testele de evaluare elaborate de către învățători în baza curriculumului modificat la disciplinele de examen.

În anul 2019, pentru prima dată evaluarea nivelului de formare a competențelor specifice la elevii claselor a IV-a, a fost realizată conform prevederilor Evaluării Criteriale prin Descriptori.

Analiza rezultatelor testării naționale a elevilor din clasa a IV-a la toate disciplinele evaluate denotă că schimbările produse la învățământul primar au avut impact pozitiv, inclusiv:

- Matematică: suficient - 9%; bine - 47%; foarte bine - 44%;
- Limba și literatura română (școala națională): suficient - 5%; bine - 43%; foarte bine - 52%;
- Limba și literatura română (alol.): suficient - 19%; bine - 40%; foarte bine - 41%;
- Limba și literatura rusă suficient - 6%; bine - 45%; foarte bine - 49%;
- Limba și literatura ucraineană: suficient - 0%; bine - 48%; foarte bine - 52%;
- Limba și literatura bulgară: suficient - 6%; bine - 25%; foarte bine - 99%.

Examenele de absolvire a gimnaziului

În sesiunea de examene 2019, din cei 6585 elevi înscriși pe SAPD al Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare a MECC (din ei 6468 absolvenți din anul curent de studii și 117 restanțieri din ultimii 2 ani de studii), au participat 6456, cu 80 de candidați mai mult decât în sesiunea 2018.

În rezultatul ambelor sesiuni de examene (de bază și suplimentară), au promovat examenele 6369 de candidați, iar 87 au luat note insuficiente, fiind respinși.

Procentul promovabilității constituie 98,65 (cu 0,9% mai mult, comparativ cu anul trecut).

Calitatea rezultatelor constituie 45,91%, cu 2% mai mult, comparativ cu anul precedent.

Nota medie a rămas relativ constantă, constituind 7,14.

Conform art.76 din Regulamentul cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului au fost eliberați, cu nota „10” din oficiu, 15 elevi olimpici, cu 5 mai mulți, comparativ cu anul precedent, pe discipline de examen, după cum urmează:

Limba și literatura română, alolingvi - 2;

Matematica - 6;

Limba și literatura română - 3;

Limba rusă - 1;

Istoria românilor și universală - 3.

Menționăm faptul că 45 de candidați din 19 instituții de învățământ au luat la examenele de absolvire a gimnaziului nota „10” pe linie:

- LCI „Prometeu-Prim” - 12 candidați;

- ÎLT „Orizont”, Durlești - 5 candidați;

- IPLT „M.Viteazul” - 4 candidați;

- LT „I.Creangă” - 3 candidați;

- IPLR „S.Haret” - 3 candidați;

- IPLT „Gh. Asachi” - 2 candidați;

- LT „Călinescu” - 2 candidați;

- Gimnaziul nr. 31 - 2 candidați;

- Liceul „Elitex” - 2 candidați.

Câte un candidat cu „10” pe linie s-a înregistrat în IPLT „O.Ghibu”, IPLT „Gaudeamus”, IPLT „V.Vasilache”, IPLT „N.Iorga”, LT „M.Eminescu”, LT „D.Alighieri”, LT „I.Hasdeu”, LT „Ștefan Vodă”, LTPA „E.Alistar”; Gimnaziul nr.53.

La Comisia Municipală de Contestare, conform prevederilor Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, au fost înaintate 1376 de lucrări (cu 52 mai puține, comparativ cu sesiunea precedentă). Cel mai mare număr de lucrări pentru contestare, ca și în anul precedent, a fost prezentat la Istoria românilor și universală (569 lucrări, cu 139 mai puține decât în sesiunea precedentă), cel mai mic - la Limba și literatura română, alolingvi (14 lucrări, în anul precedent - 23).

Rezultatele finale înregistrate de elevii absolvenți ai gimnaziului în sesiunea de examene 2019, comparativ cu rezultatele din ultimii 4 ani:

Anul școlar	S-au prezentat	Au promovat examenele	Reușita %	Calitatea %	Nota medie
2014-2015	6235	6053	98,20	49,2	7,3
2015-2016	6201	6039	98,66	46,3	7,3
2016-2017	6073	5999	98,74	44,67	7,3
2017-2018	6376	6309	99,55	43,83	7,24
2018-2019	6456	6369	98,65	45,91	7,14

În cadrul sesiunii de examene 2019 au susținut examenele 38 de elevi cu CES din 22 de instituții de învățământ, care au studiat în baza curriculumului modificat. 5 elevi din ei au susținut examenul în condiții speciale (asigurarea unui spațiu

adaptat, desemnarea unui asistent individual în condițiile pct.19 din Instrucțiunea privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu CES, mărirea timpului destinat efectuării lucrării).

La elaborarea testelor individuale de examene în baza curricula modificate au fost implicați 83 profesori. Din ei: 26 profesori de matematică; 18 profesori - limbă și literatură română, 7 profesori - limba și literatura rusă, 7 profesori - limba și literatura română, alolingvi, 24 profesori - istoria românilor și universală.

Rezerve:

- nerespectarea termenilor de prezentare a demersurilor, dosarelor și testelor pentru elevii cu CES;

Soluție

- organizarea seminarelor instructive privind îmbunătățirea condițiilor de susținere a examenelor de absolvire a gimnaziului a copiilor cu CES.

Examenul național de bacalaureat

Examenul național de bacalaureat, sesiunea 2019 a fost organizat în 30 centre.

Au participat la examene 8 576 candidați.

Din ei 4 074 candidați absolvenți ai anului de studii 2018-2019 din 89 de licee teoretice din subordine.

Au promovat examenele 3 866 (3 616 candidați în sesiunea de bază și 250 repetată);

Respinși - 208 candidați;

Reușita - 94,89%;

Nota medie - 7,12, comparativ 6,91 la nivel de republică.

Din 89 de licee care au participat la sesiunea 2019, au nota medie:

- mai mare de „8” - 8 instituții de învățământ secundar (IPLTR „Aristotel” - 8,99; IPLT „Mircea Eliade” - 8,73; IPLT „Spiru Haret” - 8,65; LCI „Prometeu-Prim” - 8,54; LLMM - 8,39; LT „Ion Creangă” - 8,24; LT „M.Eminescu” - 8,13 și IPLT „M.Kogălnicenu” - 8,06);

- mai mare de 7,12 - 40 licee;

- egală cu 7,12 - 1 liceu;

- de la 6,00 până la 7,12 - 44 licee;

- sub 5,78 - 4 licee.

Au fost contestate 4479 lucrări.

În temeiul analizei topului instituțiilor de învățământ cu privire la rata promovabilității la examenul național de bacalaureat se constată că:

- 100% au promovat 42 instituții de învățământ;

- de la 99% - 80% - 43 instituții de învățământ;

- de la 79% - 60% - 4 instituții de învățământ.

Sesiunea suplimentară BAC

Pentru susținerea examenelor în sesiunea suplimentară, în 9 Centre de Bacalaureat din municipiul Chișinău au fost înscriși 2279, comparativ cu - 2661 în sesiunea 2018. Din ei 481 candidați sunt din liceele din municipiu, diferite promoții, comparativ cu 584 sesiunea 2018.

Numărul de candidați care au fost promovați în anul 2019 a crescut cu 2%, comparativ cu sesiunea 2018, iar numărul candidați respinși a scăzut cu 2%.

Nota „10”, din oficiu au obținut 845 elevi (809 - au promovat examenele de recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice la limbile străine și 36 - olimpici la disciplinele școlare).

14 elevi din municipiul Chișinău au luat nota „10” pe linie la Bacalaureat, comparativ cu 2 absolvenți în anul precedent:

- Daniela-Patricia Covali și Mihaela Lozan din Instituția Publică Liceul Teoretic „Dante Alighieri”;
- Nicolae Odagiu și Teacă Maria Magdalena din Instituția Publică Liceul Teoretic „Spiru Haret”;
- Apachiței Luciana și Rașcov Victoria, Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”;
- Mihaela Eșanu din Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”;
- Cvintilian Roșca din Instituția Publică Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes”;
- Cristina Susanu din Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”;
- Tataru Ionela din Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza”;
- Ioana Vataman-Mărgineanu, Schimbător Laura-Andreea și Secrieru Ana-Maria din Instituția Publică Liceul Teoretic Republican „Aristotel”;
- Grosu Cristiana, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”.

Rezerve:

- nerespectarea termenilor de prezentare a documentației pentru înscrierea candidaților în sesiunea suplimentară de către directorii instituțiilor arondate centrelor de bacalaureat.
- insuficiența detectoare de metale pentru Centrele de bacalaureat cu un număr mai mare de 300 candidați.

Serviciul psiho-socio-pedagogic în susținerea copilului aflat în dificultate

- 591 copii/elevi au beneficiat de asistență psihopedagogică, inclusiv: evaluați – 384 copii/elevi; reevaluați – 207 copii/elevi;
- elaborate 591 de rapoarte de evaluare/reevaluare a dezvoltării copiilor, comparativ cu 548 de rapoarte în anul precedent de studii;
- elaborate 149 avize pentru candidații cu CES la testarea națională și examenele de absolvire a gimnaziului, liceului, comparative cu 127 avize în anul precedent;
- elaborate 60 formulare, pentru stabilirea gradului de dezabilitate, comparativ cu 43 în anul precedent.

Asistența psihopedagogică a copiilor cu CES

- 886 părinți/reprezentanți legali au beneficiat de asistență psihopedagogică, comparativ cu 759 în anul precedent de studii;
- 94 vizite de monitorizare a copiilor cu CES realizate în instituțiile de învățământ;
- 199 copii/elevi au beneficiat de instruire la domiciliu.

Asistență logopedică

- 296 ședințe în identificarea necesităților de dezvoltare a copilului pentru 296 copii;
- 296 consultații logopedice primare oferite părinților;
- 872 ședințe privind diminuarea/remedierea tulburărilor de limbaj și comunicare pentru 72 copii;
- 872 consultații logopedice pentru 368 părinți.

Asistență psihologică acordată familiei sau grupului social cu eventuale riscuri:

- 1630 ședințe individuale cu 382 copii/elevi și 419 părinți;
- examinarea cazurilor de conflict, petițiilor în 27 instituții de învățământ preșcolar, secundar, general;
- conlucrarea intersectorială (realizate 65 de rapoarte care conțin opiniile de specialitate cu privire la profilul psihologic al copilului/grupului ca urmare a evaluării psihologice a 745 de copii/elevi, individual și în grup, la solicitarea organelor ierarhice superioare, instituțiilor și specialiștilor cu competențe în protecția copilului precum și a organelor judiciare, evaluarea psihologică a 3 copii pentru stabilirea locului de trai și audierea unui copil în condiții speciale, la solicitarea Judecătoriei Ciocana);
- stabilirea gradului de maturitate școlară a 312 copii debutanți în clasa I-i.

Rezerve:

Serviciul de asistență psihopedagogică:

- reticența unor instituții de învățământ față de incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale;
- elaborarea necorespunzătoare a PEI.
- insuficiența de spații adaptate în instituțiile de învățământ primar și secundar pentru terapia logopedică;
- insuficiența specialiștilor certificați în cadrul CPSP pentru evaluarea, audierea în condiții speciale a copiilor victime ale abuzului, exploatării, neglijenței și traficului;
- lipsa punctelor logopedice în raport cu numărul copiilor cu CES;
- lipsa cabinetelor specializate (senzoriale etc.)
- insuficiența materialelor didactice și metodice;
- lipsa statutului de personal tip pentru instituțiile de învățământ auxiliar și special;
- creșterea alarmantă în dinamică a numărului de copii cu dezabilități, inclusiv asociate.

Soluție:

- menținerea instituțiilor de învățământ auxiliar/special pentru instruirea copiilor cu dezabilități severe și asociate/multiple;
- fondarea unui Centru municipal de găzduire temporară a copiilor cu dezabilități severe și asociate după modelul altor țări (Israel, care oferă susținerea părinților și schimbul de experiențe în fortificarea sănătății și formarea unor abilități primare de autoservire,

Acorduri de colaborare

Pe parcursul anului de studii au fost semnate 25 acorduri de colaborare naționale și internaționale (la nivel municipal - 2, național - 9 și internațional -13).

Au fost realizate 7 proiecte privind schimbul de experiență transfrontalieră cu colegii din Bacău, Piatra Neamț, Dâmbovița (România); Sant-Petesburg (Rusia); Kiev (Ucraina) și Tel-Aviv (Israel).

Recent a fost lansat un nou proiect de colaborare între APL Chișinău și Moskova (Reprezentanții DGETS vor participa la activitățile educaționale organizate în cadrul Forumului «Город Образования» în perioada 29.08-01.09.2019. Programul include 460 sesiuni și 130 master class-uri la care vor participa circa 33 000 oaspeți din 87 orașe din 53 țări). La olimpiada internațională vor participa 8 elevi

din clasele a X-a - a XII-a la 4 discipline școlare (matematica, chimia, informatica și fizica).

2 parteneriate:

DGETS și ÎM „Regia Transport Electric”

DGETS și platforma informațională alocapitala.md

4 proiecte de educaționale:

- Recital de poezie din lirica eminesciană „La Putna”

- „Caravana roboțelilor-promovarea metodelor inovative de învățare a roboticii în rândul copiilor”

- „Copii sănătoși - părinți fericiți”

- „Suntem alături”

În anul curent de studii au fost realizate 7 proiecte susținute de Fondul de Investiții Sociale din Moldova (FISM):

Buiucani - 3 mln. 800 mii lei, FISM (IET 26, 145,157);

Centru - 3 mln. 200 mii lei, FISM (IET 7, 78, 6);

Râșcani - 2 mln. 000 mii lei, FISM (IET 81)

Asociația Obștească „Curcubeul” fondată pe lângă IET nr.135, a aplicat la Programul de Granturi pentru Securitate Umană „KUSANONE, susținut de Ambasada Japoniei în Republica Moldova și a obținut 1mln. 668 mii 489 lei pentru amenajarea instituției.

Activitatea organelor de conducere

În anul de studii 2018-2019 au fost convocate 11 ședințe ale Consiliului de administrație din 9 planificate, examinate 36 de chestiuni din cele 30 propuse.

În anul de studii 2018-2019 Consiliul de administrație a aprobat 28 Regulamente cu referire la desfășurarea:

- Festivalului-concurs municipal al cântecului popular pascal pentru formațiile folclorice de tineret „Pentru Tine, Doamne”;

- Festivalului-concurs municipal al cântecului pascal pentru colectivele de tineret din localitățile rurale „Hristos a Înviat!”;

- Festivalului municipal de Teatru pentru Tineret „OSTENDE”;

- Concursului de recital „Valeriu Cupcea”;

- Concursului municipal „Salvați plantele vernale incluse în Cartea Roșie”;

- Festivalului-concurs municipal „La Fântâna Dorului”;

- Concursului municipal al formațiilor de dans clasic, sportiv și modern „Constelația dansului”;

- Concursului municipal al colectivelor teatrale de copii „Trăiește-ți clipa” (ediția a XVII-a);

- Concursului municipal al tinerilor agenți ai circulației rutiere „Securitatea la trafic înseamnă viață!”;

- Concursului municipal al colectivelor corale ale elevilor din instituțiile de învățământ primar, secundar ciclul I, ciclul II și extrașcolar;

- Festivalului-concurs municipal al muzicii de fanfară (ediția a XXVII-a);

- Festivalului-concurs al cântecelor patriotice (ediția a XXII-a);

- Concursurilor de citire expresivă „Universul prozei și poeziei ruse” (școala națională) și „Clasica perpetuă” (școala cu predare în limba rusă);
- Concursului municipal al diriginților de clasă „Diriginte, drag părinte”;
- Regulamentelor cu privire la prelucrarea informațiilor ce conțin date cu caracter personal;
- Regulamentului de funcționare a căminului școlar administrat de DGETS;
- Regulamentul de înscriere on-line a copiilor în clasa I;
- Regulamentului de prelucrarea informațiilor ce conțin date cu caracter personal în procesul de evidență a petițiilor parvenite în adresa DGETS, etc.

Pentru a fi puse în aplicare deciziile luate, responsabilii au elaborat ordine, scrisori, circulare.

În cadrul ședințelor Consiliului Consultativ au fost abordate 10 chestiuni, inclusiv examinate 9 dosare privind acordarea distincțiilor de stat:

- „Gloria Muncii” - 5 (3 cadre didactice, 1 director, 1 funcționar public);
- „Meritul civic” - 3 (2 cadre didactice, 1 director);
- „Maestru în Arte” - (1 cadru didactic).

În perioada de referință au fost convocate 8 ședințe cu conducătorii instituțiilor de învățământ general în cadrul cărora au fost examinate 35 de subiecte:

- 4 ședințe cu conducătorii instituțiilor de învățământ primar, secundar (ciclul I gimnaziu și ciclul II liceu), unde au fost abordate - 17 chestiuni;
- 2 ședințe cu conducătorii instituțiilor de învățământ preșcolar - examinate 14 subiecte;
- 2 ședințe cu conducătorii instituțiilor de învățământ extrașcolar - 4 subiecte;

În cadrul acestor ședințe au fost invitați diverși specialiști din domeniu, care au oferit cadrelor manageriale informații benefice în activitatea managerială.

Audiența

În cadrul DGETS, audiența cetățenilor se organizează, săptămânal, în conformitate cu prevederile actelor legislative și ciclograma DGETS.

În anul 2018 s-au înscris la audiență 380 persoane. Analiza statistică pe perioada nominalizată, denotă că au beneficiat de răspunsuri favorabile 350 persoane, 14 persoane au fost orientate către alte instituții în vederea soluționării problemelor invocate, 16 persoane au primit răspunsuri nefavorabile, deoarece problemele înaintate nu țin de competența DGETS.

De la 02.01.19.06 2019 au solicitat audiență la șeful DGETS 80 persoane. Bilanțul (380 persoane, anul 2018 și 80 persoane în prima jumătate a anului 2019) denotă o diminuare vădită a numărului de adresări în legătură cu lansarea platformelor www.egradinita.md, www.escoala.chisinau.md și www.etabere.md. Astfel, Direcția generală a reușit să asigure transparența procedurii de înscriere a copiilor în regim on-line în cele 122 instituții de educație timpurie și 121 de învățământ primar și secundar, să perfecționeze competențele comunicative pe verticală și orizontală, în special în relațiile cu grupul părinților solidari, care s-au implicat în soluționarea problemelor cu care se confruntă sistemul educațional municipal.

Discuțiile purtate cu solicitanții oferă posibilitatea de a identifica de comun acord cu specialiștii din cadrul DGETS soluțiile optime pentru problemele abordate. Concomitent, pe parcursul anilor, DGETS a menținut relațiile cu publicul

nu doar prin intermediul orelor de audiență, ci și prin recepționarea apelurilor telefonice ale cetățenilor la „linia de încredere a DGETS” (022 20 16 30).

În perioada anilor 2015, 2016, 2017, 2018 - 10.06.2019 la „linia de încredere au fost recepționate 251 apeluri telefonice ale cetățenilor”.

Majoritatea apelurilor vizează probleme ce țin de ineficiența relațiilor interpersonale (educator-conducător, educator-copil), management ineficient, transfer dintr-o instituție în alta, tensiunile în relațiile interpersonale la diferite niveluri: conducător-profesor; profesor-elev; conducător-părinte; profesor-elev-părinte; colectarea ilicită de bani de la părinți,

80% dintre apeluri au fost anonime, deoarece cetățenii au temeri în abordarea tranșantă și deschisă a problemelor invocate.

Specialiștii DGETS au examinat toate cazurile sesizate. Situațiile raportate, inclusiv de către apelanții anonimi, au fost analizate minuțios, clarificate și aplanate.

În conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind tinerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice locale ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.115 din 28.02.1996, cancelaria monitorizează disciplina și corectitudinea executării documentelor în cadrul Direcției generale.

În perioada 02.01-02.08.2019 cancelaria DGETS a recepționat: 2400 scrisori; 18 petiții; 105 decizii.

Au fost emise: 890 ordine pe activitatea de bază; 900 ordine de deplasări; 2094 ordine de personal; 748 ordine de acordarea a concediilor; 13 ordine de aplicare a sancțiunii disciplinare;

Au fost expediate: 2200 scrisori.

Din 2400 documente adresate DGETS, 2621 au fost din partea organelor ierarhic superioare: Parlamentul RM - 41; Guvernul RM - 32; MECC - 580; Primăria - 968; 679 - de la diferite instituții subordonate DGETS.

Toate documentele recepționate au fost examinate de către șeful DGETS, luate la control și remise spre examinare șefilor adjuncți, șefilor subdiviziunilor structurale din subordine.

Angajații DGETS, în calitate de executori, sunt obligați să le examineze în termen conform competențelor în conformitate cu avizele direcționate.

În această perioadă de către cancelaria DGETS au fost înregistrate -321 petiții, inclusiv redirecționate de: Președinția - 1, Parlamentul RM - 4, CNA - 1, Procuratura Anticorupție - 4, Cancelaria de stat - 1, MECC - 34, Primăria municipiului Chișinău -185, Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului -1. De la părinții copiilor din municipiu - 90. Toate petițiile au fost luate la control și examinate conform legislației în vigoare.

Având în vedere necesitatea eficientizării procesului de executare a documentelor în cadrul DGETS au fost emise ordinele: nr.1632 din 12.11.18 „Cu privire la examinarea corespondentei în cadrul DGETS”, nr.28 din 11.01.19 „Referitor la eficientizarea procesului de executare a deciziilor CMC și dispozitivelor conducerii Primăriei municipiului Chișinău”.

Perspectivă de dezvoltare a sistemului educațional din municipiul Chișinău:

- susținerea și lansarea proiectelor privind promovarea imaginii pozitive a cadrelor didactice și a sistemului educațional municipal;

- preluarea bunelor practici naționale și internaționale;
- continuarea procesului de descentralizare funcțională și financiară a sistemului de învățământ educațional municipal;
- perfecționarea mecanismelor de implicare a tuturor actanților educaționali în asigurarea calității serviciilor prestate la nivel de municipiu;
- dezvoltarea și susținerea copiilor, elevilor și tinerilor dotați;
- dezvoltarea infrastructurii sistemului educațional municipal prin continuarea procesului de retrocedare a instituțiilor de învățământ preșcolar date în locațiune;
- identificarea resurselor financiare extrabugetare prin aplicarea/elaborarea proiectelor investiționale;
- utilizarea eficientă a resurselor materiale și financiare.

Anexa nr. 1

Topul instituțiilor de învățământ la BAC, rata promovabilității (%)

Nr. d/o	Denumirea Instituției	Numărul total de candidați	Numărul candidați promovați	Numărul candidați respinși	Rata de promovare
1	Instituția Publică Liceul Teoretic Republican „Aristotel”	86	86	0	100
2	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”	46	46	0	100
3	Instituția Publică Liceul Teoretic „Spiru Haret”	71	71	0	100
4	LICEUL DE CREATIVITATE ȘI INVENTICĂ „PROMETEU-PRIM”	60	60	0	100
5	Liceul de Limbi Moderne și Management	7	7	0	100
6	Liceul Teoretic „Ion Creangă”	85	85	0	100
7	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”	67	67	0	100
8	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”	56	56	0	100
9	Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „Elimul Nou ”	35	35	0	100
10	LICEUL TEORETIC „IULIA HAȘDEU”	44	44	0	100
11	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”	32	32	0	100
12	Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra”	48	48	0	100
13	Instituția Privată Liceul „Columna”	7	7	0	100
14	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”	77	77	0	100
15	Liceul Teoretic „Pro Succes”	11	11	0	100
16	Liceul „Mihail Koțiubinski”	20	20	0	100
17	Instituția Publică Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”	45	45	0	100
18	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Milescu Spătarul”	37	37	0	100
19	Instituția de Învățământ Liceul „Litterarum”	27	27	0	100
20	Liceul „Evrca”	8	8	0	100

21	Liceu Teoretic „Waldorf” (cu grupe de grădiniță)	24	24	0	100
22	Instituția Publică Liceul Teoretic cu profil de arte „Mihail Berezovski”	106	106	0	100
23	Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Deleanu”	66	66	0	100
24	Liceul Teoretic „N.V.Gogol”	111	111	0	100
25	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”	82	82	0	100
26	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu”	28	28	0	100
27	Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „SOCRATE”	16	16	0	100
28	Liceul Teoretic cu profil de arte „Nicolae Sulac”	30	30	0	100
29	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin”	54	54	0	100
30	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”	25	25	0	100
31	Liceul Teoretic „Antioh Cantemir”	36	36	0	100
32	Instituția Publică Liceul Teoretic „Hyperion”	52	52	0	100
33	Liceul Teoretic „Natalia Gheorghiu”	43	43	0	100
34	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gaudeamus”	88	88	0	100
35	Liceul Teoretic „Kiril și Metodii”	21	21	0	100
36	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”	33	33	0	100
37	Liceul Teoretic „Titu Maiorescu”	19	19	0	100
38	LICEUL TEORETIC „ALECU RUSSO”	47	47	0	100
39	Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu ”	45	45	0	100
40	Liceul Teoretic „Mihai Greuc”	38	38	0	100
41	Liceul Teoretic bulgar „Vasil Levski”	19	19	0	100
42	Liceul teoretic cu profil tehnologic pentru copii cu vederea slabă	6	6	0	100
43	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	103	102	1	99,03
44	Liceul Teoretic cu profil de arte „Elena Alistar”	79	78	1	98,73
45	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Movilă”	66	65	1	98,48
46	Liceul Teoretic „G.Călinescu”	63	62	1	98,41
47	Instituția Publică Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”	59	58	1	98,31
48	Instituția Publică Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”	45	44	1	97,78
49	Liceul Teoretic cu Profil Real „Mihai Marinciuc”	44	43	1	97,73
50	Instituția Publică Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”	82	80	2	97,56
51	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”	41	40	1	97,56
52	LICEUL TEORETIC „BOGDAN PETRICEICU HAȘDEU”	39	38	1	97,44

53	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „ORIZONT”	77	75	2	97,4
54	Liceul Teoretic „Vasile Lupu”	37	36	1	97,3
55	Instituția Publică Liceul Tehnologic Resurse Educaționale și Trayning Tehnologic (OPT) „Beniamin Zeev Herțli”	35	34	1	97,14
56	Instituția Publică Liceul Teoretic „Academia Copiilor”	31	30	1	96,77
57	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza”	31	30	1	96,77
58	Instituția Publică Liceul Teoretic „Minerva”	56	54	2	96,43
59	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Rareș”	56	54	2	96,43
60	Instituția Publică Liceul Teoretic „OLIMP”	54	52	2	96,3
61	Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”	24	23	1	95,83
62	Liceul Teoretic cu profil sportiv „Gloria”	23	22	1	95,65
63	Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu”	43	41	2	95,35
64	Liceul Teoretic „Academician C.Sibirschi”	42	40	2	95,24
65	Liceul Teoretic „Gh.Ghimpu”	21	20	1	95,24
66	LICEUL TEORETIC „V.ALECSANDRI”	62	59	3	95,16
67	Instituția Publică Liceul Teoretic „Grigore Vieru”	28	26	2	92,86
68	Liceul Teoretic „Matei Basarab”	26	24	2	92,31
69	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil Sportiv nr.2	26	24	2	92,31
70	Liceul Teoretic „George Meniuc”	38	35	3	92,11
71	Liceul - Internat Municipal cu Profil Sportiv	48	44	4	91,67
72	Liceul Teoretic „Ștefan Vodă”	11	10	1	90,91
73	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Zadnipru”	53	48	5	90,57
74	Instituția Publică Liceul Teoretic „Toader Bubuioag”	20	18	2	90
75	Instituția Publică Liceul Teoretic „Tudor Vladimirescu”	48	43	5	89,58
76	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”	47	42	5	89,36
77	Instituția Publică Liceul Teoretic „Traian”	37	33	4	89,19
78	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ginta Latină”	46	41	5	89,13
79	Liceul Teoretic „Grătiești”	9	8	1	88,89
80	Liceul Teoretic „Dacia”	33	29	4	87,88
81	Liceul Teoretic „Anton Cehov”	48	41	7	85,42
82	Liceul „Svetoci”	22	18	4	81,82
83	Instituția Publică Liceul Teoretic „Constantin Negruzzi”	53	43	10	81,13
84	Liceul Teatral Orășenesc	21	17	4	80,95
85	Instituția Publică Liceul Teoretic „Universul”	46	37	9	80,43
86	Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân”	29	22	7	75,86
87	Liceul Teoretic European	48	36	12	75
88	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Învățământ Seral nr.2	140	103	37	73,57

89	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Învățământ Seral nr.1	126	86	40	68,25
	Total pe municipiu:	4074	3866	208	94,89

Anexa nr. 2

Topul instituțiilor de învățământ la BAC, nota medie

Nr. d/o	Denumirea Instituției	Numărul total de candidați	Numărul candidați promovați	Numărul candidați respinși	Nota media la examen național
1	Instituția Publică Liceul Teoretic Republican „Aristotel”	86	86	0	8,99
2	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”	46	46	0	8,73
3	Instituția Publică Liceul Teoretic „Spiru Haret”	71	71	0	8,65
4	LICEUL DE CREATIVITATE ȘI INVENTICĂ „PROMETEU-PRIM”	60	60	0	8,54
5	Liceul de Limbi Moderne și Management	7	7	0	8,39
6	Liceul Teoretic „Ion Creangă”	85	85	0	8,24
7	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”	67	67	0	8,13
8	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”	56	56	0	8,06
9	Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „Elimul Nou”	35	35	0	7,99
10	LICEUL TEORETIC „IULIA HAȘDEU”	44	44	0	7,94
11	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”	32	32	0	7,88
12	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „ORIZONT”	77	75	2	7,84
13	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	103	102	1	7,83
14	Instituția Privată Liceul „Columna”	7	7	0	7,82
15	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”	77	77	0	7,81
16	Liceul Teoretic „Pro Succes”	11	11	0	7,75
17	Liceul „Mihail Koțiubinski”	20	20	0	7,59
18	Instituția Publică Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”	45	45	0	7,59
19	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Milescu Spătaru”	37	37	0	7,56
20	Instituția de Învățământ Liceul „Litterarum”	27	27	0	7,54
21	Liceul „Evrca”	8	8	0	7,53
22	Liceu Teoretic „Waldorf” (cu grupe de grădiniță)	24	24	0	7,47
23	Instituția Publică Liceul Teoretic cu profil de arte „Mihail Berezovschi”	106	106	0	7,46
24	Liceul Teoretic cu profil de arte „Elena Alistar”	79	78	1	7,42
25	Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Deleanu”	66	66	0	7,41
26	Instituția Publică Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”	59	58	1	7,41

27	Liceul Teoretic „N.V.Gogol”	111	111	0	7,39
28	Instituția Publică Liceul Teoretic „Academia Copiilor”	31	30	1	7,37
29	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”	82	82	0	7,36
30	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu”	28	28	0	7,29
31	Liceul de Limbi Moderne și Tehnologii Informaționale „SOCRATE”	16	16	0	7,28
32	Liceul Teoretic cu profil de arte „Nicolae Sulac”	30	30	0	7,27
33	Liceul Teoretic cu Profil Real „Mihai Marinciuc”	44	43	1	7,24
34	Instituția Publică Liceul Teoretic „OLIMP”	54	52	2	7,24
35	Instituția Publică Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu”	43	41	2	7,22
36	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandr Pușkin”	54	54	0	7,2
37	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”	25	25	0	7,19
38	Instituția Publică Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”	82	80	2	7,18
39	Liceul Teoretic „Antioh Cantemir”	36	36	0	7,17
40	Instituția Publică Liceul Teoretic „Hyperion”	52	52	0	7,13
41	Liceul Teatral Orășenesc	21	17	4	7,12
42	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Movilă”	66	65	1	7,1
43	Liceul Teoretic „Natalia Gheorghiu”	43	43	0	7,07
44	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza”	31	30	1	7,07
45	Instituția Publică Liceul Teoretic „Minerva”	56	54	2	7,06
46	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gaudeamus”	88	88	0	7,05
47	Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”	24	23	1	7,04
48	Liceul Teoretic „George Meniuc”	38	35	3	7,03
49	Instituția Publică Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”	45	44	1	7,02
50	Instituția Publică Liceul Tehnologic Resurse Educaționale și Trayning Tehnologic (OPT) „Beniamin Zeev Herțli”	35	34	1	7,02
51	Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra”	48	48	0	7
52	Liceul Teoretic „Kiril și Metodii”	21	21	0	6,99
53	Liceul Teoretic „G.Călinescu”	63	62	1	6,99
54	Liceul Teoretic „Academician C.Sibirschi”	42	40	2	6,93
55	Instituția Publică Liceul Teoretic „Toader Bubuiog”	20	18	2	6,93
56	Instituția Publică Liceul Teoretic „Constantin Negruzzi”	53	43	10	6,91
57	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”	33	33	0	6,9
58	Instituția Publică Liceul Teoretic „Tudor Vladimirescu”	48	43	5	6,89
59	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ginta Latină”	46	41	5	6,88

60	Liceul Teoretic „Vasile Lupu”	37	36	1	6,87
61	Liceul Teoretic „Titu Maiorescu”	19	19	0	6,81
62	LICEUL TEORETIC „ALECU RUSSO”	47	47	0	6,8
63	Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”	45	45	0	6,77
64	Liceul Teoretic „Mihai Grecu”	38	38	0	6,76
65	Instituția Publică Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”	41	40	1	6,75
66	Instituția Publică Liceul Teoretic „Traian”	37	33	4	6,74
67	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Zadnipru”	53	48	5	6,73
68	Liceul Teoretic „Gh.Ghimpu”	21	20	1	6,71
69	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Rareș”	56	54	2	6,66
70	LICEUL TEORETIC „V.ALECSANDRI”	62	59	3	6,66
71	LICEUL TEORETIC „BOGDAN PETRICEICU HAȘDEU”	39	38	1	6,63
72	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”	47	42	5	6,62
73	Liceul Teoretic „Matei Basarab”	26	24	2	6,59
74	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil Sportiv nr.2	26	24	2	6,51
75	Liceul Teoretic „Anton Cehov”	48	41	7	6,51
76	Liceul Teoretic bulgar „Vasil Levski”	19	19	0	6,5
77	Liceul teoretic cu profil tehnologic pentru copii cu vederea slabă	6	6	0	6,46
78	Liceul Teoretic „Ștefan Vodă”	11	10	1	6,43
79	Liceul Teoretic cu profil sportiv „Gloria”	23	22	1	6,41
80	Liceul - Internat Municipal cu Profil Sportiv	48	44	4	6,4
81	Liceul Teoretic European	48	36	12	6,33
82	Liceul „Svetoci”	22	18	4	6,29
83	Instituția Publică Liceul Teoretic „Grigore Vieru”	28	26	2	6,27
84	Liceul Teoretic „Dacia”	33	29	4	6,17
85	Instituția Publică Liceul Teoretic „Universul”	46	37	9	6,08
86	Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân”	29	22	7	5,95
87	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Învățământ Seral nr.1	126	86	40	5,9
88	Instituția Publică Liceul Teoretic cu Învățământ Seral nr.2	140	103	37	5,87
89	Liceul Teoretic „Grătiești”	9	8	1	5,78
	Total pe municipiu:	4074	3866	208	7,12